

 Cena
0,95 euro

 Nr. 45
(11 880)

→ 5. lpp.

Koncertā atceras slaveno vārmenieku **Ilmāru Pilenieku**: „Tā kā viņš mūs uzņēma, neesam uzņemti nekur.”

Skolai svin 145. jubileju

No zāles skanot ovācījām, sirmo krievu valodas skolotāju Mariju Reinholdi sveic Kuldīgas 2. vidusskolas absolvente, tagad Indriķa Zeberiņa Kuldīgas pamatskolas direktore Guntra Buivida.

Sestdien Kuldīgas vecākā skola, kas pārsaukta par Indriķa Zeberiņa Kuldīgas pamatskolu, svinēja 145. gadadienu un arī ilgi gaidīto brīdi, kad durvis vēra atjaunotā sporta zāle.

Svinīgajā pasākumā *Laika spēles* kultūras centrā absolventes, operas solistes un vokālās pedagoģes Airas Rūrānes un viņas klasesbiedra, Saeimas priekšsēža biroja vadītāja Ringolda Beinaroviča vadībā pusotrā stundā tika izspēlēta gan drīz pusotru gadsimtu ilgā vēsture. Bez darbiniekiem un arī sveicejiem no citām skolām pārsvarā bija sanākuši Kuldīgas 2. vidusskolas absolventi, jo mācību iestāde vairākkārt reformēta un mainīts nosaukums. Dibināta 1877. gadā kā Griķu pamatskola, pagājušā gadsimta 20. gadu beigās pārsaukta par Kuldīgas pagasta tautskolu, pēc kara kļuvusi par pagasta pamatskolu, vēlāk bijusi ciema, tad pilsētas septiņgadīgā skola,

līdz 1967. gadā pārveidota par Kuldīgas 2. vidusskolu un tāda pastāvējusi vairāk nekā pusgadsimtu, līdz ar to šajā laikā absolventu visvairāk.

Nosaukuma dēļ skola vienlaikus ir vecākā un jaunākā: šajā mācību gadā nosaukta par Indriķa Zeberiņa pamatskolu, kurai pirmais izlaidums vēl tikai būs. Te mācījušies daudzi, kas vēlāk dažādās jomās guvuši panākumus, bet visievērojamākais ir gleznotājs I. Zeberiņš. Ar klusuma brīdi pieminēti mūžībā aizsauktie pedagoģi, tostarp direktore Erna Doniņa un Velta Lagzdīņa. Aplausus un ziedu klēpjus saņēma sirmās skolotājas, bet vislielākās ovācijas tika joprojām možajai krievu valodas skolotājai Marijai Reinholdei, kurai aprit 90. Kā uzsvēra absolvente un tagadējā direktore Guntra Buivida, šai skolai daudz labu iežīmu, ar ko tā ieiet vēsturē. Viens tradīcija – izcili skolotāji: „Jau Indriķa Zeberiņa laikā

pierādīts, ka viss ir iespējams, – vajag tikai mācīties pareizajā skolā pie pareizajiem skolotājiem. Pie cilvēkiem ar lielo burtu un misijas apziņu. Mēs turpinām seno kolēgu iesākt: mācīt, audzināt, pamānīt. Kad atnāk jaunie skolotāji, viņi šeit paliek ilgi.” Kopā ar mācību pārzini Igo Kūlaini direktore pedagogus sveica, sākot ar tiem, kuri nostrādājuši vismazāk – 21 gadu.

Laika spēles caurvija deju kolektīvu un ansambļu koncerts, pievienojās sanākušie, lai nodziedātu himnu *Maiņi skolai*, kurai mūziku sarakstījusi absolvente, skolotāja Jana Paipa, vārdus – kādreizējie pedagoģi Agita Grāvere-Prenclava un Ēvalds Druvietis. Sirsnīgajā noslēgumā ar *Lilioma dziesmu* uz skatuves kāpa visas skolas darbinieku koris.

(Turpinājums 4. lpp.)

Daina Tāfelberga

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

→ 8. lpp.

Ukrainas rakstniece **Roksolana Žarkova**: „Bija ļoti bail, un es ar rokām apķēru krāsni. No tās nāca siltums, un tas mani kaut nedaudz nomierināja.”

Vai **krizes situācijām** esam gatavi? Diskusija.

→ 6.-7. lpp.

→ 9. lpp.

Skrundas senioru deju kolektīvs **Virši** gaida 2. jūliju, kad dosies uz Dziesmu un deju svētkiem Rīgā.

Peoniju dienās Pelčos.

→ 9. lpp.

Piektdien, 16. jūnijā:

- Noskrien 100 kilometru.
- Kāda būs raža mazdārziņos.
- Kas jauns Rendā.
- Par bērnu drošību ielās.
- Kādu saldējumu izvēlamies.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Būt pieaugušam cilvēkam

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš

8. jūnijā sagaidīju savu 22. dzimšanas dienu. Tā iesākās ar ļoti mīlu apsveikumu darbā no kolēģiem. Priecājos, ka mani atceras un ka jau no paša rīta liek justies īpašam. Pēc tam dienas gaitā sāku justies mazliet neomulīgi. Galvā maisījās dažādas domas un secinājumi.

Laiks patiesībā pamatīgi skrien. Man joprojām liekas, ka tikai nesen sagaidīju pilngadību un pabeidzu vidusskolu. Bet, ja tā padomā, tādu laika pārrāvuma izjūtu, visticamāk, radīja kovida pandēmija. Tikai nesen sāku aizdomāties par to, ka esmu jau pieaudzis cilvēks ar patstāvīgu dzīvi un darbu. No vienas puses, dažreiz tāds nejūtos, jo draugi un manas intereses ir bijušas ar mani kopš pamatskolas laikiem, kad līdz pilngadībai vēl bija tālu. No otras puses, jau sen jūtos diezgan atbildīgs par savas dzīves lēmumiem un bieži esmu dzirdējis, ka ciemiem liekos vairāk pieaudzis, nekā patiesībā esmu. Ne tikai gadu ziņā (reiz kāds izteica minējumu, ka man ir 27), bet arī prātā.

„Laikam vajag padomu, kā savu laiku saplānot tā, lai kaut kas no tā paliek arī sev.”

Manuprāt, pieauguša cilvēka dzīvē vislielākā problēma ir laika trūkums. Ja kādreiz, jau skolas gados, ieskaitot visas ārpusskolas aktivitātes, likās, ka brīva laika ir maz, tad nu tā ir vēl mazāk. Pēc darba attieki laiks pagatavot vakariņas, nomazgāt traukus, izkarināt izmazgāto velu, un, kad liekas, ka var sākt atpūsties, piemēram, satikt draugu vai nodarboties ar kādu vaļasprieku, – ir pienācis vēls vakars, jāiet gulēt un atkal agri jācelas, jo nāk jau nākamā darbdienā... Laikam vajag padomu no citiem – kā savu laiku saplānot tā, lai kaut kas no tā paliek arī sev.

Jūtu, ka arī draugi ir daudz vairāk aizņemti nekā kādreiz. Sociālajos tīklos sazināmies regulāri, bet, ja grību ar viņiem satikties, tas kļūst krieti grūtāk, vēl jo īpaši tad, ja dzīvojam dažādās pilsētās. Jau mēnešiem mēģinu satikt senu draugu, kurš dzīvo Rīgā. Viņš aicina ciemos, bet vienmēr ir grūti vienoties par abiem brīvu laiku, jo viņš ir pilnīgi citas profesijas pārstāvis un mūsu grafiks bieži nesakrīt. Kad tiko beidzu vidusskolu un pilnas slodzes darbu nestrādāju, varēju regulāri braukāt ciemos uz Rīgu. Tā teikt, uz nebēdu.

Tāpat sapratu, ka man nebūs dzimšanas dienas balītes, jo pieaugušo dzīvē tā jāplāno ļoti savlaicīgi – mēnešiem iepriekš, lai draugi uz ko tādu vispār varētu tikt. Mani draugi nu jau atrodas visā pasaulē un strādā dažādos darbos ar ļoti atšķirīgu grafiku.

Tomēr deguns nav jānokar, jo man patīk pielāgoties citiem. Kāpēc lai es nevarētu minisvinības pa daļām nosvinēt ar tiem draugiem, kurus varu satikt tad, kad var arī viņi?

MANUPRĀT

Vasara klāt – laiks būt aktīviem!

Tāpat kā citiem jauniešiem, arī man vasara ir mīlākais gadaļiks. Tie ir mēneši, kuros beidzot ir vairāk brīva laika, ko pavadīt āpus mājas ar draugiem. Man patīk dotoles izbraucienos ar velosipēdu, kā arī piedalīties pilnīgi jebkādās sporta spēlēs. Galvenais, lai ir jākustas un ir laba kompānija. Ilgu laiku esmu florbolists, regulāri piedalos treniņos, tādēļ, manuprāt, mana fiziskā sagatavotība ir laba. Saīdzinot ar citām Latvijas pilsētām, Kuldīgā ir daudz vietu, kur savu fizisko formu uzlabot. Kā piemēru var minēt stadionus – gan jaunākos, gantos, kas nav tik jauni. Visi joprojām spēj darīt savu darbu – uzņemt aktīvās atpūtas meklētājus. Mūsu pilsētā vasarā var nodarboties ar populārajiem sporta veidiem: basketbolu, futbolu, volejboli. Viss, kas jādara, – jāzījet no mājas un jādodas sportot. Tam nav vajadzīgs dārgs ekipējums – vajag bumbu, enerģisku nošanojumu un draugu kompāniju. Pat tad, ja bumbas nav, ir citi veidi, kā būt fiziski aktīvam, piemēram, skrienot, peldot vai vienkārši dodoties pastaigā. Arī to ķermenis novērtēs. Novēlu visiem vasaru pavadīt aktīvi un jautri.

Edvards Sokolovskis (Jauno žurnālistu skola)

TRĪS PAR VIENU

6. jūnija naktī Ukrainas dienvidos Hersonas apgabalā tika sagrauts Kahovkas hidroelektrostacijas aizsprosts uz Dnēpras upes un milzīgs ūdens daudzums appludināja desmitiem apdzīvotu vietu. Ukrainas valdība uzsver, ka aizsprostu uzspridzinājis Krievijas karaspēks, kas stratēģisko objektu kontrolēja, un ka tas vērtējams kā teroristu valsts kara noziegums. Tam piekrīt arī rietumvalstu līderi. Krievijā valdošais Putina režīms jebkādu saistību ar to noliedz.

Kādi ir jūsu secinājumi no informācijas, kas par Dnēpras plūdiem ir pieejama?**1. Tā ir šantāža**

Raimonds Graube, bijušais Nacionālo bruņoto spēku komandieris:

– Melu un dezinformācijas mākonī, ko izplata Krievija, tiek meklēti dažādi argumenti, kāpēc to varētu būt izdarījusi Ukraina, nevis Krievija. Protams, ukraiņu puse aizstāvas un izvirza pretargumentus. Ieklausoties tajā argumentu daļā, ka tas nav izdevīgi nevienai pusei, var šķist, ka tā arī ir: appludināt laukus, apdraudēt cilvēkus, izpostīt ūdensapgādi. Taču es mēģinu izvilk racionālo daļu, varētu teikt, militāras datlas, un tās liecina, ka to izdarījusi Krievija.

Ir četri argumenti. Pirmkārt, šādu konstrukciju, kurā ir daudzas tonnas betona un citi stiprinājumi, ar tām raķešu sistēmām, kādās ir ukraiņu rīcībā, iznīcināt

faktiski nav iespējams. Taču to var uzspridzināt no iekšpuses, sprāgstvielas izvietojot pareizās vietās. Otrkārt, militārā vēsture māca, ka uzbrūkošā puse dambjus nespridzinā, jo tas nav tās interesēs. Dambjus spridzinā puse, kas aizsargājas, jo tas palēnina pretinieka uzbrukumu, mazina iniciatīvu un dod vairāk laika sagatavoties aizsardzībai. Tā kā Ukrainai pieder militārā iniciatīva, pēc militārās logikas būtu dīvaini dambi spridzināt. Trešais arguments varbūt šķiet nenozīmīgs, bet patiesībā ir ļoti būtisks, proti, videonovērošanas ieraksti. Esmu pārliecīnāts, ka šis dambis tika filmēts no daudziem rakursiem. Ja būtu kaut mazākais pierādījums, ka notikusi bombardēšana, ka atlidojusi raķete, Krievijas puse to būtu parādījusi jau

pirmajā dienā. Rit jau kura diena, un nekas nav rādīts. Ja sprādziens nāk no iekšpuses, video to ļoti labi varētu atšķirt jebkurš sapieris. Nav izslēgts, ka tagad Krievijas puse montē kadrus ar mākslīgā intelekta palīdzību un pēc tam gribēs tos uzdot par patiesību. Ceturtais arguments ir stratēģisks. Krievija saprot, ka militāri zaudēs. Cik daudz, to rādīs ukraiņu uzbrukums, bet skaidrs, ka zaudēs. Krievijai ir pēdējais brīdis sesties pie sarunu galda. Tāpēc dambja uzspridzināšana ir šantāža. Tāpat Krievija nodarbojās ar kodolšantāžu – ar to neizdevās, jo Rietumi atbildēja, ka arī tiem ir sarkanā poga un arī Krievijā ir pilsētas. Tā tagad mēģina citādi, izraisot ekoloģisko katastrofu. Rāda savu neaprēķināmību un to, ka ies līdz galam.

2. Apzināti izraisīta katastrofa

Jānis Rozītis, Pasaules dabas fonda direktors:

– Paviss noteikti šis hidroelektrostacijas sprādziens ir lieļa sociālekonomiska, sociāla un vides katastrofa. Apzināta tāda mēroga ekoloģiskas katastrofas izraisīšana Eiropā nav notikusi vairākas desmitgades. Pasaule šādi gadījumi ir bijuši, bet Eiro-

pā Šī ir lielākā. Tās ietekmi varam tikai interpretēt, jo okupētajās teritorijās iegūt precīzu informāciju ir ļoti grūti. Varam saprast, kāds ir appludināto teritoriju lielums. Skaidrs, ka galvenie riski saistīti ar ūdensapgādes traucējumiem un piesārņojumu, kāds būs arī Melnās jūras piekrastē. Ja skatāmies uz dabu, tie ir milzīgi zaudējumi

dažādu sugu populācijai, ūdens organismiem. Jau tiek aprēķināts, ka naudas izteiksmē dažādu biorezursu zaudējumi ir vairāki simti miljonu. Tas ir tas, ko cilvēks vērtē no savu vajadzību viedokļa, aprēķinot ekonomisko vērtību, taču daudzām sugām dabā šādu vērtību naudas izteiksmē nevarētu noteikt.

3.

Mārtiņš Vargulis, Latvijas Ārpolitikas institūta direktora vietnieks:

– Es nerēdu pamatu, kāpēc lai Kahovkas dambi būtu spridzinājusi Ukraina. Vienīgā iešķīdītā spekulācija attiecas uz to, ka tādējādi varētu apgrūtināt Krievijas tālāko ofensīvu. Taču šajā laikā, kad tieši Ukraina rīko

ofensīvu un jau parādās dažas sekundīgas rīcības, tas tikai liecina par to, ka dambja uzspridzināšana no Krievijas puses ir mēģinājums iebiedēt un Ukrainas pretuzbrukumu iepauzēt. Liela daļa Ukrainas Nacionālo bruņoto spēku tagad ir iesaistīta sekūlikvidēšanā. Speciāli izraisītā katastrofa šos resursus prasa. Katastrofas apjomu nav iespējams vēl izvērtēt, taču ir skaidrs, ka tā ir milzīga, jo mēs runājam par desmitiem tūkstošu mājsaimniecību, kuru dzīvi tā ietekmē, un lielu skaitu cilvēku, kas tieši vai netieši ir un būs pakļauti šīs katastrofas sekām.

Līga Gabrāne

Kurzemnieks

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567, redakcija@kurzemnieks.lv. Žurnālisti: Daina Tāfelberga – 63350563, daina.tāfelberga@kurzemnieks.lv; Inta Jansone – 63350568, inta.jansone@kurzemnieks.lv; Amanda Gustovska – 63350565, amanda.gustovska@kurzemnieks.lv; Līga Gabrāne – 63350568, līga.gabrāne@kurzemnieks.lv; Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš – 63350568, jekabs.krūmiņš@kurzemnieks.lv.

Literārā redaktore Dina Porīna – 63350568, dina.porina@kurzemnieks.lv. Maketētājas: Laila Liepiņa – 63350568, laila.liepiņa@kurzemnieks.lv, Inese Slīķa – 63350563, reklama@kurzemnieks.lv.

Reklāmas nodaļa – 63324881, sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. nr. 1400. Iznāk otrdienās un piektienās. Pārpārlejot atsauce uz Kurzemnieku obligāta.

Iespējots SIA Poligrāfijas grupa „Mūkusala” Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Tirāža – 2425.

IEPRIECA**„Foršā Latvija”**

Daudz labu vārdu par savu pilsētu kuldīdznieki dzirdēja dziedātāja Shipsea (Jāņa Šipkēvica juniora) koncertā. Kuldīga viņam esot īpaša, jo tepat, Ventas krastos, dzimušas jaunas dziesmas, ciemiņš slavēja akustiku. Kalna pagalmā un sirsniņo gaisotni koncertā. „Un patiesām ar cieņu un apbrīnu saku par to, kā jūs izturāties pret mantoju mu un cik sakopti šeit dzīvo ļaudis. Par to aplausi jums! Šī ir tā foršā Latvija, uz kuru mums visiem vajadzētu tiekties.”

Dinas Porīnas teksts un foto

RUNĀ SPECIĀLISTS

Jauni dabas liegumi

Santa Biseniece, Dabas aizsardzības pārvaldes komunikācijas speciāliste

Arī Kuldīgas novadā būs jauni dabas liegumi: Grīdnieku tīrelis un Skudru tīrelis Rumbas pagastā, Mazupes meži Vārmē, Sniķera dīķa tīrelis Rudbāržos, Ponakstes upes meži Skrundas pagastā un Pasilciešma meži Ēdolē.

Latvijā plānotas 76 jaunas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Tas nepieciešams tā-

dēļ, lai daļēji novērstu pārkāpuma procedūru, ko Eiropas Komisija pret Latviju ierosinājusi par biotopu direktīvas neizpildīšanu attiecībā uz dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību.

Vides aizsardzības un reģionālās atfēstības ministrija ir sagatavojuši noteikumus par dabas liegumiem, kas visā Latvijā ieviesīs izmaiņas iedalījumā un teritorijās. Jaunos liegumus ieteikusi Dabas aizsardzības pārvalde. Tādējādi sešas pašreizējās aizsargājamās teritorijas tiks paplašinātās. Vienlaikus tiks aktualizēts iedalījums pēc Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma, kā arī visi dabas liegumu kartogrāfiskie materiāli pielāgoti mūsdieni prasībām.

Katras Eiropas Savienības valsts uzdevums ir aizsargāt dabiskās dzīvotnes, savvaļas

floru un faunu, lai veicinātu bioloģisko daudzveidību, jo tādējādi uzlabojas sabiedrības dzīves vide. Šie noteikumi pasargā bioloģiski vērtīgos mežus, jo dabas lieguma statuss konkrētā vietā ierobežo mežsaimniecisko darbību: aizliedz galveno un rekonstruktīvo cirti un ierobežo kopšanas cirti.

Jaunie liegumi ir gan fizisko personu (406 ha), gan juridisko personu īpašumos (586 ha). Līdz ar to par darbības ierobežojumiem paredzēts ikgadējs atbalsts. Kompensācijas varētu sasnieg 200 tūkstošus euro.

Ar topošajiem noteikumiem var iepazīties pārvaldes vietnē www.daba.gov.lv, sadalā *Publiski apspriežamie dokumenti*. Drīzumā tiks informēti projektā ietverto zemu īpašnieki un noteikumi tiks virzīti apstiprināšanai Ministru kabinetā.

LASĪTĀJS PUKOJAS

Apsūdz ugunsdzēsējus

Kuldīdznieks Ēriks Volkovskis vērsās redakcijā, jo, viņaprāt, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) darbinieki rikojušies ļaunprātīgi, iebrukdamī viņa īpašumā Egļu ielā un dzēsdami neesošu ugunsgrēku, siltumnīcās nodarot lielu skādi augiem. Viņš nav mierā arī ar Valsts policijas rīcību.

„VANDALISMS UN PASŪTIJUMS”

Ē.Volkovskis stāsta: „3. jūnija naktī ap vieniem izgāju dārzā pie mājas siltumnīcās iekurināt krāsnis, jo bija salna. Pēc 20 minūtēm iegāju istabā. Viss bija kārtībā, apkures sistēma droša. Pēc kādas pusstundas pa logu pamānīju, ka piebraukusi ugunsdzēsēju mašīna un arī ātri pāfidzība. Skrēju skafīties, jo sākumā domāju, ka kaimiņos ugunsgrēks. Pie manām siltumnīcām ar lukturiem skraidīja ugunsdzēsēji, uz krāsnīm laistīja ūdeni, rāva ārā pagales un svieda blakus šiferim, nepodomājot, cik tas ir bīstami. Kad iebildu, viņi nūrgājās, ka es apdraudot kaimiņus. Pagrūda nost, lēja uz krāsnīm ūdeni, bet tā varēja rasties vēl briesmīgāka situācija, un visas siltumnīcās būtu pagalam. Viņi rīkojās kā vandaļi.”

Kurzemnieks siltumnīcas apskatīja tad, kad tās ātri bija sakoptas un nekas neliecināja, ka būtu noticeis vandalisms. Jūtama vienīgi nelieila smaka, kāda ir pēc ugunsgrēka. Ē.Volkovskis ir dārzkopis – ugunsdzēsēju nepamatotā rīcība, kurās dēļ siltumnīcas piedūmotas un pieplaistītas ar ūdeni, esot nopostījusi tomātus un citus augus. No šī biznesa nebūsot ražas un ienākumu. Visvairāk viņš nav apmierināts ar

valsts dienestu attieksmi, un uzskata, ka vajadzējis mājas īpašnieku brīdināt vai tam paziņot (pieklauvēt pie loga), pirms „tāds vandālisms” sākas: „Ja nebūtu paskatījies pa logu un ieraudzījis mirgojošās ugunis, kuru dēļ skrēju laukā, viiss būtu nosalis, pārdūmots un beigts. Tur nekāda ugunsbīstamība nebija, dūmvados ir dzirksteļu ķērāji. Vienu dūmi gaisā – kā jau normālām krāsnīm. Tas droši vien bija pasūtījums, lai man nodarītu tīšu postu.”

DŪMI UN DZIRKSTELES

VUGD prevencijas un sabiedrības informēšanas nodaļas vecākā inspektore Viktorija Gribuste skaidro, ka dzēsēji rikojušies tā, kā šādās situācijās jādara. Naktī uz sestdieni 1.37 saņemta izsaukums no aculiecinieka, kurš ziņojis, ka Egļu ielā izcēlies ugunsgrēks un redzamas dzirksteles. Konstatēts, ka no vienas siltumnīcās dūmvada nāk dzirksteles un liesmas, bet vēl no divu siltumnīcu dūmvadiem – dzirksteles. Ugunsdzēsēji ar ūdeni krāsnīnas atdzesējuši un degšanu novērsuši.

„Ierodoties notikuma vietā, glābēji vispirms novērtē situācijas bīstamību, tad pieņem lēmumu par darbību,” norāda VUGD pārstāve. „Šajā gadījumā siltumnīcas atrādās ļoti tuvu dzīvojamajai mājai un vējš varēja dzirksteles aiznest līdz tai. Tad ugunsgrēks varēja būt daudz plašaks un postešaks. Tāpat dzirksteles vai liesmas varēja pārmesties uz siltumnīcas konstrukcijām.”

JĀGLĀBJ VISPIRMS

Dzēsēju uzdevums ir pēc iespējas ātrāk novērst bīstamību, situāciju novērējot un uguni dzēšot. Ja cil-

vēki mājoklī nav tieši apdraudēti, tad informēšana nav pirmais, kas jādara. Glābēji dara visu, lai paglābtu īpašumu, tomēr jārēķinās, ka šķūtenes un cits inventārs ir smags, tiek likts zemē un kāds postījums var tikt nodarīts.

ZVANĪTĀJS BIJIS AGRESĪVS

Ē.Volkovskis nav apmierināts arī ar Valsts policijas rīcību. Uz 110 esot zvanījus tāpēc, lai likumsargus sauktu palīgā, viņaprāt, dzēsēju patvarīgās ielaušanās dēļ un protokolētu sekas. Taču atbildē bijusi nelaipnā, izsmējīga, zvanītājs sūtīts izgulēties. „Policija atbrauca, visu redzēja. Kāpēc nerakstīja protokolu?” viņš uzstājīgi jautā. Atbild Kurzemes reģiona pārvaldes sabiedrisko attiecību nodaļas večākā speciāliste Madara Šeršņova: „Valsts policija vīrietim izskaidroja, ka administratīvo procesu par Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta darbinieku rīcību nav pamata sākt – glābēji novērsa apdraudējumu viņam un ciemam iedzīvotājiem. Virietis nakts gaitā vairākkārt turpināja policijai zvanīt, agresīvā manierē uzstājot, ka policisti, pēc viņa vārdiem, jāraksta protokols par vandalismu. Likumsargi atkārtoti izskaidroja, ka notikuma vietā dienests pieņēma lēmumu ugunsgrēku dzēst, un, ja viņam par glābēju darbu ir pretenzijas, tad ar sūdzību jāvēras šajā dienestā.”

Ē.Volkovskis nolēmis vērsties prokuratūrā un citās tiesībsargājošajās iestādēs, jo uzskata, ka valsts amatpersonas tā rīkoties nedrīkstēja, – viņa saimniecībai esot nodarīti lieli zaudējumi, kas jāatlīdzina.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kuldīgas novada pašvaldība aicinājusi iedzīvotājus izteikt viedokli par 1905. gada parka pārveidi. Kā to labāk iekārtot? Ko darīt ar padomju laika pieminekļiem? Vai vajadzētu mainīt parka nosaukumu?

Marija Leonova, pensionāre:

– Nezinu, taču droši vien būtu labāk, ja to atjaunotu kā vēstures liecību. Piemineklus obligāti vajadzētu atstāt un restaurēt. Par Anniņas skulptūras atjaunošanu cilvēkiem neko neprasīja – to paši izdomāja, ka vajag. Arī par to vajadzēja taisīt anketu, jautājot cilvēkiem. Taču tā ir atjaunota labi – neko sliktu nevaru teikt. Par parka nosaukuma maiņu nemāku spriest.

Valija Sprude, skolotāja:

– Ja tam ir kāda vēsturiska vērtība, tā jāsaglabā, taču, ja ne, var veidot arī kā atpūtas parku. Atjaunotā Anniņas strūklaka ir brīnišķīga! Arī pārējās skulptūras varētu līdzīgi restaurēt, taču, ja dome uzskata, ka kādi pieminekļi pilsētā neiederas, tos varētu demonstrēt un nolikt vienā vietā pie pārējiem padomju laika pieminekļiem. Vienīgais, ko es parkā gribētu, – vairāk soliņu. Pie bērnu laukumiņa un Anniņas skulptūras to ir gana, taču pārējā parkā vēl kādu varētu. Bērnu laukumiņā varētu vēl kādu spēlu iekārtu. Grūti pateikt, vai cits nosaukums kaut ko mainītu. Visi tāpat to turpinātu saukt par 1905. gada parku. Taču, ja mainītu, tas varētu būt Anniņas parks.

Daiga Meiere, ome:

– Gribētu parku atpūtniekiem. Bērniem un tūristiem tas ir iecienīts. Daudzi tur dodas atpūsties, jo tas ir netālu no Ventas tilta, viesnīcas *Metropole* un citām tūristu iecienītām vietām. Nebūtu slikti, ja uzliktu vēl kādu soliņu, kur pensionāriem apsēsties. Varētu kaut ko izklaidei. Pilsētas svētkos jau tur šis tas notiek, taču arī ikdienā varētu rīkot pasākumus bērniem. Domāju, ka visiem pieminekļiem jāpaliek. Tā ir māksla. Bērniem par tiem jāzina. Man ļoti patīk, kā restaurēta Anniņas skulptūra, – to jau sen vajadzēja. Ik pa laikam ar mazbērniem tagad eju tur pasēdēt. Grūti teikt, vai nosaukums jāmaina. Vecie kuldīdznieki nesaprastu, un cits jau neko nemainītu. Varbūt varētu saukt par Anniņas parku.

Rasa Mekša, pensionāre:

– Izklaides vietu tur noteikti nevajag, taču kā atpūtas parku varētu. Galvenokārt vajadzētu atjaunot celiņus, lai pastaigāties būtu patīkami. Derētu kaut vai parastais brugis. Zinu, ka zeme tur purvaina, tāpēc gadu gaitā celiņi sabojāti. Varētu vēl kādu ziedu dobi, taču vairāk neko nevajag. Lai ir vienkārši un sakopti. Man patīk, kā izskatās apgrieztie koki un atjaunotā Anniņa. Tur vairāk staigāju pavasarī un rudenī, jo vasaru pavadu dārzā. Pieminekļiem ir vēsturiska vērtība – tiem tur būtu jāpaliek. Kā tos atjaunot un vai vajag, lai domā vēsturnieki! Nosaukumu mainīt nevajadzētu. Jāatstāj tāds, kāds ir, – lai pilsētā būtu tāda vēsturiska vieta.

Ance Ieviņa, menedžere no Talsiem:

– Nemāku pateikt, kā iekārtot, taču šķiet, ka piemineklus vajadzētu atstāt kā vēstures uzskates materiālu. Restaurēt gan nevajag: lai paliek tādi, kādi ir. Nosaukumu droši vien mainīt vajadzētu – kaut ko par parka vēsturi, lai apmeklētāji saprot, uz kurieni dodas, pie mēram, viens variants varētu būt padomju pārpalikumi.

Zane Japenīja, vecmāte Kuldīgas slimnīcā:

– Mani parks apmierina. Nekādas vainas tam nav. Sen gan tur neesmu bijusi, neesmu redzējusi, kā Anniņa atjaunota. Varbūt celiņus var atjaunot un vēl kādu bērnu laukumu uztaisīt. Pieminekļi lai tur stāv! Mani tie netraucē, un tā taču ir mūsu vēsture. Arī Puškina piemineklis un Maskavas iela Rīgā mani netraucē. Šie objekti jau nav vainīgi pie tā, kas ar mums noticis. Piemineklus vajadzētu restaurēt vismaz tik daudz, lai būtu saprotams, kas tur domāts. Nosaukuma maiņa arī netraucētu, jo man tas tāpat vienmēr būtu 1905. gada parks.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Svin 145. jubileju un atklāj modernu zāli

(Sākums 1. lpp.)

I.Zeberiņa Kuldīgas pamatskolas 145. gadadienas saviesīgajā daļā pirms absolventu vakarēšanas pa klasēm atklāta par pusmiljonu eiro atjaunotā sporta zāle.

Lenti pārgrieza direktore Guntra Buivida, būvuzņēmējs Jānis Āboļiņš, zāles vizuālā tēla autors Toms Tovstuļaks, novada domes priekšsēde Inese Astašecka un Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja Dace Šēle. Turpmāk skolēniem būs mūsdienīgas iespējas sportot. Vairāk nekā pusgadsimtu kalpojusī telpa pārveidota par lielu sporta un pasākumu zāli, kurā nodarbības notiks lielākajām klasēm. To varēs izmantot kā auditori-

ju apvienotajām nodarbībām. Pilnīgi atjaunoti griesti, sienas un grīda, modernizēta apkure, ventilācija un apgaismojums. Papildu drenāža zem grīdas to pasargās.

Telpas piemērotas gan sportam, gan lekcijām, izlaidiņiem, koncertiem utt. Skolas korpusā, kurā atradās palīgtelpas, izveidota zāle ar spoguļsieni, kur notiks sporta un deju nodarbības.

Objektu projektēja un pārbūvēja Kuldīgas SIA AB *būvniecība*, iesaistot projektētājus no 3D biroja, būvuzraugs bija Jānis Cinis. Kopējās izmaksas ir 486 tūkstoši eiro (bez PVN).

**Daina Tāfelberga
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto**

Absolventi, kādreizējie un tagadējie darbinieki aplūko tikko atjaunoto sporta un citu pasākumu zāli I.Zeberiņa Kuldīgas pamatskolā.

Ceptuvi plāno pārdot izsolē

Kuldīgas maizes ceptuves darbiniekiem uzņēmuma likvidācijas dēļ pagājušajā ceturtdienā tika izskaidrots, kā saņemt bezdarbinieka pabalstu un citu sociālo palīdzību. Pašu uzņēmumu paredzēts pārdot publiskā izsolē 19. jūnijā.

Tikšanos ierosināja Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA). Sapulcē piedalījās arī pašvaldības sociālā dienesta un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pārstāvji. NVA filiāles vadītāja Sandra Krinkele stāsta: „Tā bija mūsu iniciatīva, lai cilvēki saprastu, kas darāms tālāk. Pēdējā darbdienā bija sestdiena, un mēs informējām, ka jau svētdien var elektroniski pieteikties bez-

darbinieka statusam. Daudzi jau to ir izdarījuši.”

Viņa informējusi arī par brīvajām darbavietām, piemēram, *Lāču* maizes ceptuve jau esot darbiniekos ieinteresēta. Taču tikšanās reizē S.Krinkele sapratusi: vietējie ir pozitīvi noskaņoti attiecībā uz to, ka Kuldīgas maizes ceptuvi var pārņemt cits īpašnieks un darbība jau pēc pāris nedēļām var atsākties. Turklat sludinājumu portālā ievietots paziņojums, ka 19. jūnijā paredzēta atklāta, mutiska izsole, kurā tiks izsolīti uzņēmuma pamatlīdzekļi, preču zīme, receptes un inventārs. Dalībnieku reģistrācija – līdz 16. jūnijam, sākotnējā cena – 98 000 eiro.

Cik bijušo darbinieku ir atbrīvoti, S.Krinkele nav pilnvarota izpaust, taču uzņēmums informējis NVA, ka saistībā ar likvidāciju notiks kolektīvā atlaišana. Pagājušajā sestdienā ceptuves darbiniekim bija pēdējā darbdiena, pirmdien grāmatvedim bija jāiesniedz ziņojums Valsts ieņēmumu dienestam par darba attiecību izbeigšanu. NVA turpina saņemt iesniegumus par bezdarbinieka statusa piešķiršanu.

SIA *Kuldīgas maizes ceptuve* valdes loceklis Dāvids Šternbergs *Kurzemniekam* iepriekš sacīja, ka uzņēmumā strādā 63 cilvēki. Sapulces dienā viņš uz redakcijas telefona zvaniem neatbildēja.

Kuldīgas maizes ceptuves darbinieki ar Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūru un sociālo dienestu tikās uzņēmuma pagalmā. Kurzemnieks tajā netika ielaists.

**Līga Gabrāne
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto**

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Pie Klondaikas kaujas, piedzēries grib strādāt, sievas apsūdz vīrus un otrādi

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieka vietnieces pienākumu izpildītāja Ineta Meiere.

5. jūnijs. Mums ziņo par dzērāju, kurš Kuldīgā guļ pie *Kuršiem*, bet, kad piebraucam, viņš sēž autobusa pieturā, izskatās diezgan možs un dodas prom. Sods tiek citam alkohola cienītājam, kas no pudeles dzer Skrundā pie *Aibes*, kā arī diviem vīriešiem Kalpaka ielā. Laidos atkal klaiņo laikas šķirnes suns, kas apkārtējām saimniecībām jau agrāk esot nodarījis postu. Saimniece paspēj lolojumu savākt dzīvoklī un taisnojas, ka izbēdzis, bet mēs izskaidrojam, ka dzīvnieks jāpieskata. Gaismas ielā sieviete ieslēgta uz balkona – iesprūdušas durvis. Kamēr tiek izsaukti glābēji, ierodas dēls un mamma atbrivo. Tehnikas ielā laulāto šķiršanās strīds: sieviete savu bijušo apsūdz, ka tas piedzēries un ar viņu kopā ir astoņgadīgais dēls. Taču vīram pārbaudē alkohola daudzums minimāls, uzvedība

adekvāta, un administratīvajam procesam nav iemesla, bet bāriņtiesu informējam.

6. jūnijs. Gudenieku pagasta pārvaldes strādnieks uz darbu atnācis piedzēries – konstatējam 3,52 promiles. Pie Kuldīgas kultūras nama vīrietis guļ priedītēs – taisnojas, ka sareibusi galva un viņš pakritis, bet pats var paitet. Mums lūdz pievērst uzmanību sarkanam auto *Nissan*, kas tuvojas no Ventspils pusē un kura vadītājs, iespējams, ir reibumā. Kurmāles pagastā ģimenē strīds – vīrs sievai draudējis, jo viņa esot panēmusi naudu. Ierodas dēls un stāsta, ka vecāki mēdz strīdēties. Tā kā ir runa par draudiem un zādzību, ziņojam Valsts policijai (VP). Mums sūdzas par jauniešiem ar rolleriem uz *Saldus* ceļa. Noteikumus viņi nepārkāpj, tomēr tos pārrunājam.

7. jūnijs. Pārventā pie kafejnīcas *Riverside* vīrietim ir aizdomas, ka viņš redzējis sev nozagto motorolleru, bet izrādās, ka braucamais ir līdzīgs un dokumenti kārtībā. Mārtiņsalā

guļ vīrietis, bet viņš tikai zālē izbūda sauli. Aizraidām dzērājus no viņu iecienītā soliņa Liepājas ielā iepretim *Drogām*.

8. jūnijs. Rendas pagastā smagās automašīnas izbraukājušas Mordangas ceļu, lai gan ir ierobežojuma zīmes. Dzērājs no Skrundas ielas jau aizgājis, bet citam vīrietiem *Piltenes* ielā ir veselības problēmas, un par viņu gādā medīķi. Liepājas ielā dzīvoklī iegājis tur nepiederošs vīrietis un iesitis sieviete. Aizturam un nododam VP.

9. jūnijs. Skrundā, Raiņa ielā, pie svešas mājas durvīm guļ piedzēries vīrietis – rakstām protokolu, vedam mājās. Sieviete pazudis dēls, kuram ir veselības problēmas, mēs pārbaudām apkārtī, kur viņš varētu būt. Pēc laicīga mamma zvana, ka puika atradies. Rendā daudzdzīvokļu mājā skaļa mūzika traucē naktsmieru – braucam brīdināt. Kuldīgā, *Mucenieku* ielā, sētā svešā automašīnā iekāpis piedzēries vīrietis, ir agresīvs. Nākas izvilkst ar varu un vest uz izolatoru. No

Torņa ielas uz mājām nogādājam vīrieti ar velosipēdu, lai nebraukā piedzēries.

10. jūnijs. Ābeļciemā no dziļurbuma akas esot appludināta iela. Vainīgais skaidro, ka laistījis speciāli, lai grants ceļš neput tā, ka viņš tur nevar uzturēties. Mums ziņo par četriem aizdomīgiem vīriešiem, kuri *Kurzemītē* ar automašīnu apbraukā mājas un dārzus, bet tādus nesastopam. Sastrīdējušās divas dzīvesbiedres. Palīgā saucēja stāsta, ka abas jau ilgi nevar saprasties, šoreiz draudzene no rīta piedzērusies, gribējusi otru ietekmēt emocionāli un fiziski. Izvērtējot riskus, draudus nekonstatējam, izskaidrojam tiesības, kā jārīkojas. Mūsu klātbūtnē draudzene paņem mantas un aiziet, solot neatgriezties.

Skeitparkā pie tualetēm dauzās bērni un no policijas aizbēg. Diņiem dzērājiem *Sūru* ielā, kā ar guļošam vīrietim *Vīgriežu* ielas stāvlaukumā Skrundā, Sporta ielā, sods kopā ar mājās vešanu. Ēdotē sieviete ar videokameru novēro kaimiņus. Kuldīgā, *Vienības* ielā,

pie pastaigu takas vīrietis iedarbīnātā mašīnā skaļi klausās mūziku. Ir dzēris, braukt nekur netaisās, tomēr sodu saņem, jo nav deklarējis dzīvesvietu.

11. jūnijs. Kautiņš pie *Klondaikas* – tur jau strādā kolēgi no VP. Skrundas ielā suns no sētas iznācis uz ielas un skaļi rej – iedzenam mājās. No Skrundas mums zvana, ka pie dēla atbraukusi civilsieva, draud izrēķināties, atņemt auto. Viņam jāvēršas VP. Kuldīgā, *Gaismas* ielā, guļ mums zināms piedzēries puisis – top kārtējais protokols. Vakarpusē guļ atkal, bet *Vējiņa* parkā un ir nedaudz atzīrdzis.

Sajā nedēļā pārbaudām īpāsumu sakoptību, top video un protokoli par neplautu zāli *Mucenieku*, *Ventspils* un *Piltenes* ielā. Pārbaudām arī līgumus par atkritumu izvešanu. Gandrīz no 20 mājām *Turlavā* piecas nav prasību izpildījušas – tām dotas desmit dienas.

Pierakstījusi
Daina Tāfelberga

Dzīvi mīlošajam Ilmāram Pilenieka

„Vārmes estrāde sen nav bijusi tik daudz gaišu un priečīgu seju pilna,” atzina Ilmāra Pilenieka piemiņai veltītā koncerta *Dižais dzīvē un mākslā* vadītāja Dace Blathena.

I.Pilenieks bija ilggadējs kolhoza *Vārme* un pagasta padomes priekšsēdis, zemnieku saimniecības *Bētas* īpašnieks, *Sējēja* balvas ieguvējs, Latvijas Tautas frontes aktīvists, Latvijas PSR Augstākās Padomes un Kuldīgas novada domes deputāts. Spilgtā, daudzšķautīgā personība, kas mīlēja mūziku un kam patika rīkot svētkus. Atceres koncertā skatītāji, kājas piecēlušies, kopā ar skatuves māksliniekiem nodziedēja *Nevis slinkojot un pūstot* – dziesmu, kas bijusi neiztrūkstoša visos svētkos. „Ja cilvēks šaisaulē padarījis daudz laba, tas nevar palikt bez pēdām. Par pēdām arī runāsim,” pasākuma vadlīnijas iezīmēja D.Blatheņa.

Izcilais vārmenieks Ilmārs Pilenieks atceres pasākumā uz sanākušajiem noraugās no fotogrāfijas. Par sevi esot teicis: no rīta pieceloties, viņam galvā ir vairāk ideju nekā suņam blus.

Koncerta *Dižais dzīvē un mākslā* dalībnieki gan muzicēja, gan dalījās atmiņās par Šefu.

PIEPILDĪTA AR VIESMĪLĪBU

Vārmē gadu desmitus notikuši brīnišķīgi saieti, kuros savu roku pielicis arī I.Pilenieks. Tuvākā un tālākā apkārtne pagasts bija slavens ar zaļumballēm estrādē *Liepu birzs*, pasākumiem kafejnīcā *Kārlis*, arī savās *Bētas* saimnieks labprāt uzņēma viesus. Vērienīgs bijis 2014. gadā viņa izlolotais vārmenieku (tā sauktais kolhoznieku) saiets – agrāko iedzīvotāju tiksānas. Jau 1978. gadā tapusi Vārmes estrāde. „Pašu ļaudīm un ciemiņiem, lai var atbraukt un priečāties ar mums. Tā arī noticis – nav neviens mākslinieka, kas, reiz bijis Vārmē kopā ar Ilmāru, to būtu aizmirsis. Šī vieta ir piepildīta ar viesmīlību,” tā D.Blatheņa. 20 gadus pēc estrādes atklāšanas durvis vērusi kafejnīcā *Kārlis*. Tagad uz skatuves atradās mākslas darbs – skats pa *Kārla* logu.

Kādi tik mūziķi Vārmē nav vie- sojušies, pat *Prāta vētra!* Dace atceras: „*Prāta vētras* koncertā Liepājā reiz intervēju grupas me nedžeri Aiju Auškāpu, ieminējos par Vārmi, un Aija teica: „Esam izbraukājuši puspašaules, bet tā, kā mūs uzņēma Vārmē, neesam uzņemti nekur.” Tādu stāstu ir daudz. Daudzi mūziķi, kuri koncertu gaitas beiguši, ik pa brīdim iegriezās Vārmē pie Šefu, kā viņu sauca. Un tas jau nebūtu Šefs, ja visus ar pilnām somām un zosīm

Vārmes estrādē sanākuši daudzi, kuri atceras Ilmāru Pilenieku, viņa devumu pagastam.

padusē nebūtu pavadījis tikpat skaisti, cik sagaidījis.”

VISĀ REDZĒT SKAISTO

Pašdarbība I.Pileniekm bijusi kā balzams dvēselei – pašam patikusi un citus atbalstījis. Mākslai vajadzēja būt viņa ikdienā. Vārmes ansamblim *Atbalss* bijis krusttēvs. Bieži atbalstījis tā pasākumus, gādājis garšīgus ēdamos. Ansamblis vienmēr devies koncertēt, Šefu labo vārdu pavadīts.

Tas bijis viņa aicinājums – visā saredzēt skaisto. I.Pileniekm bijusi svarīga sakopta apkārtne, skaista sēta, un viņš iededzies par ideju Vārmei kļūt par sakoptāko pagastu Kurzemē. Tā bijusi traka

vasara, bet godalga iegūta.

Kad *Bētas* bijusi stalti kumeļi, Ilmārs šad un tad brīvdienās ie-jūdzis kādu ratos, izbraucis cauri pagasta centram un izvīzinājis bērnus: ne lai dižotos, bet lai viņi zi-nātu, kā tas ir – braukt zirga ratos. I.Pileniekm patikuši koši tēri, un viņš bijis priečīgs redzēt, ja kāds skaisti saģērbies.

PRASĪGS PRET MUZIKOLOGIEM

Pasākumā *Dižais dzīvē un mākslā* mūziķi arī dalījās atmiņās. Pie-miņas koncerta iniciators, grupas *Roja* solists Jānis Kalniņš teica: „Mūziķu izvēlē Šefs bija vērtējošs, bet arī rūpējas par tiem. Šī ir vie-na no tām vietām, kur mūziķi tika

sagaidīti ar lielu cieņu.” Grupas *Brīvdienā* solists Mareks Pelsis atcerējās, ka koncertēt Vārmē uz-aicinājis Ilmārs: „Spēlēju Mile-niuma balli, sagaidot 2000. gadu, un joprojām ar prieku dažreiz te koncertēju. Ilmārs bija prasīgs pret mums, *muzikologiem*, kā viņš sau-ca mūziķus. Ne visus gribēja dzir-dēt, un es priečājos, ka starp tiem nebiju, – tas ir labs novērtējums.”

GOVS KĒDE UN LATVIJAS KAROGS

80. gados Vārmē nodibināta sma-gā roka grupa, nopirkta pati labākā skaņu aparātūra. Atceras liepājnieks Edgars Silacērps: „Uz šīs skatuves neesmu bijis gadus 30, bet te bija mājvieta gandrīz trīs gadus. Brīnos, kāpēc Ilmārs mūs, piecus jauniešus, paņēma – spēlējām mū-ziku, kas absolūti nebija raksturīga laukiem, bet Ilmārs ļāva. Braukā-jām pa visu Latviju ar koncertiem, un repertuārā bija vai nu loti skaist-tas balādes, vai kliedzami, ķercami gabali. Mūs pacieta, jo, kad bija jāspēlē kolhoza pasākumos, dzie-dājām *Bij' vasara torez tik zaiga*, bet pa vidu savu hārdroku. Divar-pus gadus te dzīvojām. Gāja visā-di – nevar jau stāstīt, kā koks pie smuko skolotāju kompītnēm tika nolauzts, kā dusmīga komandante nelaida džekus iekša pa durvīm, kā ganībās koncerta tērpam aizņēmā-mies govs kēdi, kā kautiņi tuvējā

mežīnā bija... Bet vienu gan pa-stāstīšu: 1988. gadā Atmoda tikko sākusies, jūlijā Vārmē lielā kolhoza balle, un šeit jau stāvēja Latvijas karogs. Visā Latvijā vēl nebija, bet Ilmāram bija.”

RIKTĪGAS BALLES

Grupas *Zelli* mūziķi atceras: „Mums viņš bija draugs. Sapazi-nāmies, pateicoties saksofonistam Ivaram Birkānam. Ilmārs bija omulīgs, ap viņu veidojās super-poziitīva gaisotne. Mums bija tas gods spēlēt Ilmāra 70. jubilejā – tā bija grandioza, sita augstu vilni! Draugi, zinot, ka Ilmāram patīk meitenes un viņām Ilmārs, pārstei-gumam sarūpēja krāšņu meiteni. Kā viņi kopā nospēlēja to epizodi! Ilmāram piemita ne tikai izcillas lauksaimnieka spējas, bet arī aktie-ra talants. Viņam bija teiciens: „Tā tak nav bijusi rīktīga balle, ja pēc deviņiem mēnešiem nepiedzīmst vismaz viens jauns vārmenieks!”

VECTĒVAM PATIKTU

Par pasākumu paldies teica maz-meita Karlīna Pileniece, kurai vectēvs uzticējis dzimtas mājas *Bētas*: „Domāju, ka šovakar viņš smaida.” D.Blatheņa piekrīta: „Kā viņam tas viss būtu paticis! Arī tas, kas sekos pēc koncerta.” Un aicināja visus uz zaļumballi, kurā spēlēja grupa *Roja*.

Lailas Liepiņas teksts un foto

ĪSUMĀ

Otrajā reizē izvēlas liepu

Vārmes pagasta pārvalde rīkojusi atkārtotu iedzīvotāju aptauju, lai noskaidrotu, ko viņi vēlētos redzēt ģerbonī. Vai-rums norādījis, ka tā ir liepa. Vārmē populāra ir arī estrāde *Liepu birzs*.

Pirmā skice pagasta pārvaldi neapmierināja – tajā bija atainots liepziņiņš, bet tas nav līcīs gana labs. Tagad heraldikas mākslinieks Edgars Sims izstrādā citus variantus. Iedzīvotāji norādījuši, ka ģerbonī varētu būt arī tiltiņš, kas ved pāri dīķim, vai skudra, jo pagasts ir sakopts un šis kukainis simbolizē čāklumu.

Iepriekš informējām, ka ģerboni ar trīs cerīnu ziediem Valsts heraldikas komisija neapstiprināja.

Beidzot remontē pieturu

Pašlaik notiek remontdarbi autobusu pieturā. Tie gaidīti vairākus gadus, un par tās avārijas stāvokli iedzīvotāji satraukti izteikušies arī sa-pulcēs.

Tiek labots jumts, remontēta iekšpusē un soli, kas gadu gaitā sapuvuši. Darbs varētu beigties jau tuvā-kājā laikā. Rakstījām, ka Kuldīgas novada pašvaldība izskatīja *Latvijas Valsts ceļu* lūgumu pārņemt pieturas paviljonu un tam piekrita, bet remontēt nevarēja, kamēr piered valstij. Tagad tiek kārtoti dokumenti un pašvaldība var pieturu remontēt.

Apkārtnei tur kārtībā

Vārmē apkārtne tiek kopta, zāle tiek plauta, lai gan šovasar tā neaugot tik ātri kā citkārt.

Pārvaldes vadītāja Lelde Ose stāsta, ka zāle noplau-ta gan centrā, gan estrādē *Liepu birzs*, kur noticis pir-mais pasākums. 14. jūnijā ir Komunistiskā genocīda upuru atceres diena, tāpēc saposta arī piemiņas birzs, būšot noliktas svečītes un ziedi. „Pirms Jāņiem jāno-plauj kapsētas – tās ir piecas. Šim darbam izmanto-jam kaimiņpagasta Šķēdes pakalpojumus.”

Inta Jansone

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kurzemnieks sāk publikāciju sēriju *Cilvēks un drošība*. Pirmajā stāstām par civilo aizsardzību no dažādiem

Krīzē jābūt zinošiem un

Pērn februārī Krievija sāka militāru iebrukumu Ukrainā, un Latvijā, tostarp Kuldīgas novadā, par ļoti aktuālu tēmu kļuva civilā aizsardzība. Tika rīkotas mācības, visur bija informācija par 72 stundu krīzes somu utt. Bet kas notiek pašlaik? Cik gatavi trauksmes situācijām esam?

Par to runājām ar Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieku **Arti Robertu** (A.R.), pašvaldības saimniecībās nodalas vadītāju, civilās aizsardzības komisijas koordinatoru **Dzintaru Pakalnu** (Dz.P.), Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieri pulkvežleitnantu **Rinatu Aženu** (R.A.), Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļas komandieri kapteini **Edgaru Bruzānu** (E.B.).

Kas jūsu dienestā mainījies pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā?

R.A.: – Daudz kas. Ir ļemta vērā Ukrainas pieredze karadarbības jomā. Plašāk komentēt nevaru, bet civilajā aizsardzībā ir izmaiņas likumā, un tas attiecas uz plānu izstrādi. Pašvaldībām līdz 2024. gadam plānā jāiekļauj rīcība militāra iebrukuma gadījumā. Tiek organizēti semināri. Civilās aizsardzības plāns paredz to, ka militāru draudu gadījumā civilā sabiedrība sniedz atbalstu bruņotajiem spēkiem.

E.B.: – Varētu iedalīt trīs līmeņus: sabiedrība, pašvaldība un valsts. Sabiedrības līmenī tā ir sadarbība ar citiem dienestiem, piemēram, Zemessardzi, jāatgādina par nepieciešamību sagatavoties 72 krīzes stundām. Pašvaldību līmenī ir grozīti normatīvie akti. Jau pirms Krievijas kara Ukrainā Aizsardzības ministrija kopā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, Zemessardzi un VUGD organizēja krīzes mācības katras pašvaldības civilās aizsardzības komisijā. Valsts līmenī regulāri notiek precizējumi valsts

aizsardzības plānā. Saistībā ar apziņošanu ir sākts iepirkums – Latvija ieviesīs šūnu apraides sistēmu.

A.R.: – Mainījusies cilvēku apzināja. Dzīvojām stabilitātē, mierā, visu laiku ar izaugsmi, taču divi notikumi – kovids un Krievijas karš Ukrainā – parādīja, cik viss ir mainīgs un trausls. To, ka pasaule viss ir saistīts. Kovids sākās Ķīnā – it kā mūs neskar, tomēr atnāca arī līdz mūsu namdurvīm. Līdzīgi ir ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. Tas ietekmē mūsu ikdienu, piemēram, gāzes un citu energoresursu cenu, un vai šie resursi būs pietiekami? Pašvaldībā to izjūtam arī būvniecības iepirkums.

Katram jāpādomā par sevi, par gatavību jebkādai krīzei. Tieki rīkotas mācības, tīkšanās. Mērķis ir viens – lai cilvēks būtu izglītots, sagatavots, jo nezinām, kāda krīze var atgādīties. Tas nav tikai karš. Civilās aizsardzības komisijā pārrunājam, kas jāuzlabo. Labi, ka arī *Kurzemnieks* par to runā.

Dz.P.: – Kad saskārāmies ar Ukrainas bēgļiem, tas bija kas ne pieredzēts. Pašvaldība situāciju veiksmīgi atrisināja, bija laba sadarbība starp visiem iesaistītajiem. Labs gājiens bija tas, ka pašvaldība pieņēma darbā (vienotajā klientu apkalpošanas un informācijas centrā – red.) sievieti no Ukrainas, kura visu koordinēja, jo tā vieglāk bija sazināties ar citiem bēgļiem. Bijām arī pieredes braucienā bēgļu centrā Vācijā, sapratām, ka ejam pareizā virzienā. Ukrainas bēgļi ir apmierināti.

Cik gatavi dažādām krīzes si-

tuācījām, katastrofām esam? Ar kuru būtu visgrūtāk tikt galā?

Dz.P.: – Ja pašvaldība ar situāciju netiek galā, tad iesaista Kurzemes reģionu; ja arī tad netiek galā, tiek iesaistīta valsts. Civilās aizsardzības plāns ir, un arī gatavība ir. Grūtāk vai vieglāk, bet galā tiks.

A.R.: – Ikdienā katram ir sava darbības lauks ar saviem pienākumiem, piemēram, sniega stumšanu ziemā. Pašvaldība vispirms mēģina tikt galā pati. Ja tas mūsu iespējas pārsniedz, meklējam palīdzību pie partneriem. Tā ir visās situācijās. Mēs galā tiekam, viens ar otru ļoti labi sadarbojamies. Bija kūdras ugunsgrēks. VUGD dara to, ko vislabāk prot, t.i., dzēs ugunsgrēku. Pašvaldība palīdz, piemēram, pieved pusdienas. Civlēkiem ir neziņa, jo ir lieli dūmi. Iegūstam informāciju, nododam tālāk.

Pēdējā laikā informācijas apmaiņa uzlabojusies. Tas ir ļoti svarīgi. Piemērs. Kuldīgā pazūd elektrība. Pašvaldībai no iedzīvotājiem atnāk pirmie signāli. Civilās aizsardzības komisijas saziņas kanālā ienāk informācija, ka lielajā linijā uzgāzts koks. Visiem uzreiz skaidrs. Arī lielais sniegs ir piemērs. ļoti īsa laikā uzsniņa daudz, bet galā tīkām labi. Bija brīži, kad varētu gribēt, lai darbs notiek operatīvāk. Tomēr koordinēti un pakāpeniski viss tika padarīts.

E.B.: – Pēdējais lielākais ugunsgrēks bija kūdras purvā. Sadarbība ar pašvaldību bija laba. Zemessardze palīdzēja ar helikopteriem dzēst liesmas. Rīkojam arī preventīvus pasākumus, runājam ar tiem,

„Miera laikā sniedzam atbalstu civilajai videi, bet kara gadījumā civilā sabiedrība fokusējas uz atbalstu mums,” teic Zemessardzes 45. kaujas nodrošinājuma bataljona komandieris **RINATS AZĒNS**.

„Cik gatavi krīzei esam, tas atkarīgs no situācijas. Tāpēc jau ir civilās aizsardzības komisija, kas dažādus jautājumus risina,” saka šīs komisijas koordinators **DZINTARS PAKALNS**.

arī norādes, ko darīt krīzes vai draudu gadījumā.

Patvertnes padomju laikā būvēja ne jau pret bumbām, bet tamēlē, lai būtu, kur patverties no kodoldraudiem. Izšķiršanās ir tajā, vai esam gatavi maksāt par jaunām būvēm vai par vietu pielāgošanu.

E.B.: – Iekšlietu ministrijā top informatīvais ziņojums Ministru kabinetam, kurā paredzēts noteikt kritērijus jaunu patvertņu būvdarbos, arī pagrabu pielāgošanā. Iedzīvotājiem jāsaprogt, ka jaunas patvertnes, kas pasargātu no aviācijas bumbām un rakētēm, īsa laikā nevar nodrošināt. Tās būs dārgas. Arī iedzīvotājiem jāiesaistās, bet vai visi būs gatavi tam, ka mājā tiks ierīkota patvertne un nebūs vairs pagraba?

A.R.: – Agrāk pieņemts lēmums, ka patvertnes nav vajadzīgas. Kuldīgā ir bijušas atsevišķas telpas ierobežotam skaitam, piemēram, Liepājas ielas 54. ēkas pagrabā. Pašvaldība var iedzīvotājus aicina daudzdzīvokļu māju pagrabus izvākt, lai tie nav aizkrāmēti ar nevajadzīgām lietām.

72 stundu bukletā minēts, ka pirmais ir meklēt telpas, kurās nav logu un var izvairīties no šķembām. Manuprāt, reālkājis ir pagrabs. Visiem riskiem

www.sargs.lv/72h

Buklets **Kā rīkoties krīzes gadījumā**

- Tas sagatavots latviešu, krievu un angļu valodā, arī Braila rakstā un vieglajā valodā.

- Ir praktiskas norādes par rīcību artilērijas apšaudei vai aviācijas uzlidojuma laikā, ķīmiskā apdraudējumā vai kodolapdraudējumā.
- Atsevišķā nodaļā: kā iedzīvotāji tiek brīdināti un informēti par krīzes situācijām, kā izvairīties no dezinformācijas utt.

Komentē Aizsardzības un lekšlietu ministrija

Katastrofu pārvaldīšana pilnveidota

GUNTA JANSONE,
Iekšlietu ministrijas komunikācijas nodalas vadītāja:

– 6. jūnijā Ministru kabinets izskatīja ministrijas ziņojumu par valsts civilās aizsardzības (CA) plāna izpildi 2022. gadā. Plāns paredz pasākumus katastrofu draudu novēršanai vai mazināšanai, nepieciešamajai rīcībai, kā arī tam, lai novērstu kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam.

CA plānā atbilstoši iespējamajiem apdraudējumiem noteikti katastrofu pārvaldīšanas preventīvie, gatavības, reaģēšanas un seku lik-

vidēšanas pasākumi un to īstenotāji. Pagājušajā gadā sākta katastrofu pārvadīšanas centru būvniecība Kandavā, Aizputē, Saulkrastos, Rūjienā, Priekulē, Iecavā, Ilūkstē, Dagdā. 1. jūnijā atklāts Priekules un Iecavas centrs, pārējos plānots atklāt līdz gada beigām.

Līdz ar Krievijas sākto karu Ukrainā ieviesti grozījumi likumos, prasot izveidot dabasgāzes rezervi un aizlīdzot piegādāt to no Krievijas. Ja izsludināta valsts enerģētiskā krīze dabasgāzes apgādē un tirgotājs nevar nodrošināmos lietotājus apgādāt, tad to dara

a/s *Latvenergo*.

Ir veikti pasākumi, lai ieviestu valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu *ABS+*. Tā paredzēta gan sabiedrības brīdināšanai, gan savlaciņai apdraudējuma izzināšanai, izvērtēšanai un novēršanai un ir balstīta mobilo sakaru operatoru tīklos izmantotajā šūnu apraides tehnoloģijā.

Pērn organizētas valsts līmeņa CA mācības *Radex*, kā arī mācības *Amex* jeb CA operacionālā vadības centra izvēršanas izspēle, kas notika Nacionālo bruņoto spēku mācību *Namejs* laikā.

aspektiem, īpaši nemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā.

jāsadarbojas

„Arī kovida krize bija liels pārbaudījums, kas lika mums daudz ko pārdomāt,” secina Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieks **ARTIS ROBERTS**.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Kuldīgas daļas komandieris **EDGARS BRUŽĀNS**: „Gaismas ielā bija pazudusi gāze. Visu informāciju uzreiz nodevām tālāk. Sliktu neko nevaru teikt – sadarbība ar citiem mums ir, visi strādājam kopā.”

72 stundu somu bija ļoti izplatīta. Cik daudz tā mainījusi cilvēku domāšanu, rīcību?

R.A. – Sākumā interese bija milzīga: skrēja pirkst nepieciešamo un vakarā pakojā somu. Tagad mediji, portāli par karu neraksta tik daudz, cik sākumā. Nedomāju, ka šādai sobai jābūt noliktais stūri. Tām lietām jābūt pieejamām mājā vai pagrabā, lai krizes gadījumā somu var salikt. Jābūt sarakstam, kas jāņem līdzi. 72 stundu somu domāta brīdim, kad cilvēkiem jāpārvietojas. Mājās tās saturs nepalīdzēs.

Dz.P. – Informēšanai ir arī sirēna, un tā tiek pārbaudīta divreiz gadā. Ja atskan, jāieslēdz masu saziņas līdzekļi, kur tiks pateikts, kādēļ tā skan. Sliktākajā gadījumā Valsts un pašvaldības policija pa megafonu teiks, kas jādara, kur jāpulcejās.

Mans uzskats: daudzdzīvokļu māju pagrabi nav diez cik droši. Ja māju bombardē, cilvēki paliek pagrabā. Bet bumbu patvertētē jābūt vismaz divām izejām. Jābūt arī ūdenim, gaisam. Tas nav tik vienkārši. Man kādā prezentācijā bija iespēja iepazīt pētījumu: 80% cilvēku evakuētos paši, 16% paliktu, jo negrib mājas pamest.

Kas civilās aizsardzības organizēšanā valstī un novadā ir lielākās problēmas?

A.R. – Ierobežots finansējums. Komisija sanāk pēc vajadzības. Pavasarī

KĀ DARBOJAS ŠŪNU APRAIDE?

Pretēji Ķīniāi, kas operators nosūta adresātam, šūnas informācija tiek sūtīta uz krizes vai katastrofas skartu vietu. Šūnu apraide ir progresīva tehnoloģija, kas apdraudētā teritorijā visus cilvēkus vienlaikus informē par trauksmes iemeslu un mobilajos telefonos nosūta ziņu, kā rīkoties. Vēl viena šūnu apraides priekšrocība pretstatā vienreizējai Ķīniāi ir tā, ka bīstamajā zonā paziņojums ilgi var būt gaisā un to laiši arī tie, kas krizes zonai pietuvesies.

(No www.lsm.lv)

pirms potenciālajiem plūdiem sanākam kopā un to pārrunājam. Kopā esam nākuši arī Ozolu kūdras purva ugunsgrēka dēļ.

Vai sociālie mediji (feisbuks, tvitēris u.c.) civilajā aizsardzībā ir palīgs vai drauds?

R.A. – Abi varianti. Palīgs tajā ziņā, ka palīdz apzinot. Drauds ir dezinformācija, kas var radīt apdraudējumu. Sociālie mediji nebūtu pamata izziņošanas kanāls – tāda būtu šūnu apraide. Skolās bērniem vajadzētu mācīt, ko drīkst ievietot sociālajos medijos un ko ne.

Dz.P. – Krizes gadījumā jāiekļaušas, ko saka militāristi. Domāju, ka viņu teiktajam būs lielāks respekts nekā tad, ja to teiks kāds cits.

A.R. – Ir labi, ja svarīgu informāciju ik pa laikam atgādina. Zinu cilvēkus, kuriem šī soma mājās ir sakārtota. 72 stundu buklets nosauc lietas, kas jāsaliek pa rokai, arī bločiņš, pildspalva, telefona numuri utt. Mobilo sakaru var nebūt!

E.B. – Cilvēkiem jāieslēdz paškritika, jaizvērtē, kura informācija ir paraiiza un kura ne.

A.R. – Esmu pārliecināts, ka skolās to sobrīd māca, izskata piemērus. Sociālie mediji ikdienā ir viens no saziņas kanāliem, jo liela sabiedrības daļa dzīvo internetā. Ja tā viņus var sasnietgt, tas ir jādara, lai informāciju nodotu. Pieredze rāda, ka situāciju risināšanā jāspēj pielāgoties.

brutālais karš pret šo valsti un tauvu ir satricinājis pasauli un pilnībā mainījis drošības situāciju mūsu reģionā. Latvija no Ukrainas pieredzes mācās un dara to ļoti strauji. Arī mēs apzināmies, ka apdraudējuma gadījumā svarīga būs visas sabiedrības gatavība un zināšanas, kā rīkoties. Tāpēc ministrija strādā pie visaptverošās valsts aizsardzības sistēmas, kurā katrs no mums – iedzīvotāji, pašvaldības un valsts iestādes, uzņēmēji – zina, kā rīkoties. Pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā ministrija aktualizēja gatavību karam, piemēram, lai

nodrošinātu valstij būtisku nozaru darbības un pakalpojumu nepārtrauktību, organizēja mācības, izspēlējot ar karu saistītus scenārijus, informēja sabiedrību un veicināja tās noturību pret jebkādām krīzēm. Īpaša uzmanība tika pievērsta valsts pārvaldes, pašvaldību un dienestu darbības nepārtrauktībai, t.sk. preventīvajiem darbiem un tam, lai sagatavotos iespējamajiem scenārijiem, lai būtu kiberdrošība, resursu krājumi.

Ieviestas izmaiņas tiesību aktos, piemēram, noteikts, ka sadarbības teritorijas CA plānā jāiekļauj

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts *Kurzemnieks*.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Inta Jansone, Daiga Bitiniece, Amanda Gustovska, Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāds briesmas var draudēt mūsu novadā? Ko jūs darītu, ja dzirdētu trauksmes signālu? Vai zinātu, kuru dotoles?

Aija Ozoliņa, turlavniece:

– Grūti teikt. Dzīvoju laukos, individuālā saimniecībā, prom no pagasta un pilsētas centra, tāpēc visas briesmas mani apdraud daudz mazāk. Ja sāktos karš, būtu slikti – muktu pagrabā. Dabas katastrofas gan, šķiet, man nedraud. 2000. gadu sākumā bija nelīela zemestrīce – mājās skapis sakustējās, taču tas arī viss. Skatījos, lai skapis neuzgāžas pašai virsū. Ja pārplūdis Venta, domāju, līdz manai saimniecībai ūdens neatnāks. Ugunsgrēks gan var sākties jebkurā laikā – tas ir lielākais drauds. Tad jāzvana ugunsdzēsējiem. Vienu reizi esmu viņus izsaukuši: dedzināju žagaru čūpu, laiks bija mierīgs, taču beigās skatos, ka dzirkstele iekrējusi blakus esošajos baļķos, kas dūmo. Izsaucu ugunsdzēsējus, viņi visu apdzēsā, un es dabūju rājēnu. Ja dzirdētu trauksmes signālu, kāds tuvinieks droši vien atsūtītu Ķīniāi, informējot, kas noticis. Kur dotoles, es nezinu. Domāju, ka labāk katram palikt mājās un lielā pūlī neulpēties.

Māris Bergs, celtnieks:

– Lielākās briesmas ir krievu iebrukums. Par to ir bažas. Kas jādara? Jāiet karot! Nav ne jausmas, ko darītu, ja dzirdētu sirēnu. Vispirms paskatītos sociālajos tīklos, kāpēc sirēna ieslēgta. Dabas katastrofas mums nedraud, un tādas nav bijušas, vismaz es neatceros. Ugunsgrēki gan varētu draudēt sausā, karstā laikā. Varētu degt kūla, meži. Tad jāņem šķūtene un jāiet dzēst.

Silvija Ervika, tehniskā darbiniece skolā:

– Šobrīd lielākie draudi ir sausums un ugunsgrēks. Ja redzētu dūmus, sauktu dzēsējus. Kara draudi, domāju, mums nav aktuāli un dabas katastrofas arī ne. Lielus ugunsgrēkus pati redzējusi neesmu. Kūlas dedzināšanu gan var novērot ik gadu vai par to dzirdēt, taču šogad vēl neesmu manis. 2000. gadu sākumā atceros, ka bija nelīela zemestrīce. Sabīties nepaspēju. Ja dzirdētu sirēnu, ieslēgtu radio vai meklētu internetā, kas noticis un kā jārīkojas – uz kura pusī jāmūk.

Kristaps Brīze, dzīvo Dāniā:

– Man tiešām nav ne jausmas. Dabas katastrofu mums nav bijis, un to mazo zemestrīci pirms 20 gadiem par nopietnu uzskatīt nevar. Vienīgi ugunsgrēkus – to draudi katru gadu palielinās. Pats gan neesmu manis, ka kaut kur nopietni degtu. Šķiet, ka daudzi dara visu, lai to nepieļautu. Kara draudi jau ir vienmēr. Ja dzirdētu trauksmi, skatītos televīziju, klausītos radio. Kuru dotoles, noteikti nezinātu, taču gan jau tiku paziņots.

Uldis Mednis, celtnieks:

– Vienīgais drauds varētu būt ugunsgrēki. Dabas katastrofas noteikti nedraud. Esmu pilsētnieks. Ja manitu uguni vai dūmus, zvanītu ugunsdzēsējiem un, ja redzētu, ka pats vēl varu ko līdzēt, pats arī dzēstu. Dzirdot trauksmi, ieslēgtu radio un skaņītos telefonā. Ja tā būtu mācību traunksme, tad ziņu nebūtu, taču, ja ne, noteikti būtu kāda ziņa, kas noticis un kā jārīkojas. Ja atrastos Kuldīgā, zinu, ka jādodas uz Pilsētas laukumu, bet, ja mājās, – uz tuvāko pagrabu.

Dagnija Dziesma, biroja darbiniece:

– Kaut vai nelīela iespējamība ir jebkādām briesmām un katastrofām. Vismazākā droši vien ir zemestrīcei un tornado. Karš, ugunsgrēks un plūdi varētu būt lielākie draudi. Venta mēž pārplūst, un ugunsgrēki Kuldīgā vienu brīdi bija ļoti bieži. Skrundas pusē šogad bija meža ugunsgrēks. Pati to redzējusi neesmu. Ja dzirdētu sirēnu, ieslēgtu radio, televīzori un informāciju meklētu mobilajā telefonā. Kur būtu jādodas, nezinu.

Izmaiņas aktos, mācības, informēšana

Ināra Mūrniece,
aizsardzības ministre:

– Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumu Iekšlietu ministrija ir atbildīgā, kas koordinē civilās aizsardzības sistēmas attīstības plānošanu un darbību un atbilstoši rīkojas katastrofas un draudu gadījumā, savukārt Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests izstrādā valsts civilās aizsardzības plānu. Iespēju robežas Aizsardzības ministrija un Nacionālie bruņotie spēki šajos jautājumos atbalsta Iekšlietu ministriju.

Krievijas iebrukums Ukrainā un

sadaļa par rīcību kara, militāra iebrukuma vai to draudu gadījumā. 2022. gadā stājās spēkā regulējums par Zemessardzes apakšvienību izveidi kritiskās infrastruktūras objektos, lai garantētu to drošību un aizsardzību, kā arī būtiskas valsts funkcijas krīzes situācijās.

Par patvertnēm atbildīgā ir Iekšlietu ministrija. Tā strādā, lai varētu būvēt jaunas un pielāgotu pašreizējās. Tā kā bumbu patvertnēm būvnormatīvi prasības nenosaka, tiek izstrādāts jauns normatīvs par atbilstošām prasībām. Tas ir Ekonominikas ministrijas pārziņā.

Tiek organizētas valsts apdraudējuma pārvarēšanas mācības. Aizsardzības ministrija sadarbībā ar Zemessardzi kopš 2020. gada rīko mācības pašvaldību CA komisijām, kurās iesaistīti arī Iekšlietu ministrijas pārstāvji.

Pērn ministrija organizēja ap 20 lekciju par 72 stundu gatavību, krizes somas saturu un rīcību krīzes situācijā. Turpinām lekciju ciklu vidusskolās *Kā mēs sargājam Latviju*. Nozares ziņu portāls *Sargs.lv* publicē aizsardzībai un drošībai veltītu raidierakstu sēriju *Droši ir zināt*.

Karš mainīja rakstnieces balsi

„Bija nakts, nevarēju gulēt. Bija ļoti bail, un es ar rokām apķēru krāsni. No tās nāca siltums, un tas mani kaut nedaudz nomierināja,” par pirmajām naktīm pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā stāsta rakstniece ROKSOLANA ŽARKOVA, kura maijā uzturējās Starptautiskajā Rakstnieku un tulkotāju mājā Ventspilī un tikko ir devusies atpakaļ uz mājām Ļvivas apgabalā.

SMAGAS PRIEKŠNOJAUTAS

Rakstnieki ir jūtīgi cilvēki, iešķējams, tāpēc Roksolanai jau pirms pagājušā gada 24. februāra bija spēcīga priekšnojauta, ka tuvojas kas slikts. Viņa stāsta, ka uzaicināta martā piedalīties ukraiņu kultūras dienās Azerbaidžānā, taču dvēselē bijis nesaprotams nemiers, un viņa to-mēr atteikusies braukt, kaut arī paziņas mēģinājuši pierunāt. Jau kuru reizi skanējušas ziņas par iespējamo karu, un tas nevienam nešķītis nekas jauns. Līdz galam jau neviens tam nav tīcējis. Tomēr Roksolana klausījusi sirdsbalsīj un nav braukusi.

Priekšnojautas pastiprinājuši neparasti sapņi. Vienu nakti rakstniece redzējusi plašu lauku, kurā ir ļoti daudz helihopteri. Lidostā ar koferiem sēdējusi un it kā lidojumu gaidījusi ukraiņu dziedātāja Džamala. Arī Roksolana gribējusi lidot, bet viņai atbildēts, ka neviens nekur nelido. Citu nakti sapnī redzējusi zemē mētājamies daudz apgērbu. Sieviešu, vīriešu un bērnu drēbes – visas ar asins traipi. No rīta pamodus un mammai sacījusi, ka kaut kas nav labi, taču mamma atbildējusi, ka šādi sapņi var rādīties, ja daudz skatās televizorū. Tad bijusi parasta diena, un Roksolana vakarā aizgājusi laikus gulēt. Sliktus sapņus vairs nav redzējusi, taču tad pienācis rīts. Un tas bijis 24. februāris. Jau agrā rītā gan viņa, gan mamma no radio un televīzijas uzzinājušas, ka Ukrainā sācies karš. „Bija tāda panika! Es vācu mantas, nevarēju atrast pasi... Mamma dzēra zāles,” atceras rakstniece. Taču projām viņas nedevās. Kopš kara sākuma pagājis vairāk nekā gads, un viņas dzīvo savās mājās ciematā Laņi, kas atrodas Ļvivas apgabalā.

Roksolana dzīvo divatā ar mammu, kurai veselības problēmu dēļ vajadzīga palīdzība. Mamma pēc kara sākuma izlēmusi, ka nekur nedosies un pieņems likteni, kāds tas būs. Viņai ir grūtības staigāt, tāpēc arī tad, kad skan trauksmes sirēnas, uz pagrabu viņa nedodas. Saprotot, ka mammu vienu neat-

Roksolanas Žarkovas rezidence Ventspils Rakstnieku mājā jau beigusies – viņa devusies atpakaļ uz mājām Ukrainā. Rakstniece atzīst, ka jaukas atmiņas par šeit pavadīto laiku paliks uz visu mūžu.

stās, arī Roksolana palikusi. Ļvivā un tās apkārtnē ir diezgan droši, taču karš nevienam drošības garantijas nedod. Netālu no Ļvivas dzīvojamajai mājai uzkrītusi daļa no pretgaisa aizsardzības sistēmas notriektas raķetes. No mājas nav palicis pāri nekas, četri cilvēki zaudējuši dzīvību.

BĒGĻU STRAUMES

Kā saka Roksolana, kad sākās karš, viņa pazaudējusi rakstnieces balsi. Karš licis tai sarauties spazmās, nobloķēties. Viņa tāpat

acīs sariešas asaras. „Varēja taču neatvērt. Kas tad ar cilvēkiem būtu noticis?” vaicā rakstniece. Februārī ārā bijis sals. Sievietes bēgušas ar bērniem, arī zīdainišiem, bēguši cilvēki gados un ar veselības problēmām, nēmot līdzī to, ko nu kurš varējis paņemt. Daudziem līdzī mājdžīvniekiem. „Ja nebūtu mūsu kaimiņu – Polijas – atbalsta, ja nebūtu jaudīga atbalsta no Eiropas Savienības un ASV, varbūt mūsu vairs nebūtu ne uz kartes, ne uz Zemes,” saka Roksolana.

SEKOJOT VARONIM

Līdz briesmīgajam karam rakstniecība bija kļuvusi par Roksolanas galveno nodarbošanos. 2018. gadā viņas stāsts *Baltijas ekspresis* ieguvis *Grand Prix* Ivana Čendeja vārdā nosauktajā Ukrainas īsās prozas konkursā: „Tas man bija kā grūdiens. Sāku ar rakstniecību nodarboties mērķtiecīgi, apzināties sevi kā rakstnieci,” saka Roksolana.

Mūsu tikšanās notiek Ventspils Rakstnieku mājā, un viņa rokās tur grāmatu *Skrien, Eiridike!*, kas iznākusi pavisam nesen – aprīlī. Tajā publicēts arī *Baltijas ekspresis*. „Grāmatā ir divas daļas. Viņai esmu devusi nosaukumu *Zeme, otrai – Jūra*,” skaidro rakstniece. *Baltijas ekspresis* ir viens no stāstiem, kas vēsta

Šogad iznākušajā stāstu krājumā *Skrien, Eiridike!* viena no galvenajām tēmām ir kara traumas, migrācija, it īpaši sieviešu pieredzē.

par Baltijas jūru, ko no dažādiem krastiņiem dodas apskatīt galvenais varonis – ukraiņu mākslinieks. Baltijas jūras krastos ir deviņas valstis, valodas, kultūras. Viņš tai tuvojas no dažādiem skatpunktīem.

Kad Roksolana iesākusi šo stāstu rakstīt, pati Baltijas jūru nebija vēl redzējusi. To viņa ieraudzījusi vēlāk – pagājušā gada rudenī – rakstnieku rezidencē Gdāņskā un tagad Ventspilī. Stāsta varonis, esot Latvijā, apmeklējis Rīgu, Liepāju un Kuldīgu, taču viņa pati tagad bijusi Rīgā un Ventspilī. „Viņš šeit bija pirms pieciem gadiem, es tagad. Viņš ir mākslinieks, tāpēc, iespējams, gribēja redzēt Kuldīgu, lai tur gleznotu, bet es esmu rakstniece – tāpēc esmu Ventspilī, jo šeit ir Rakstnieku māja. Man šķiet, ka mans varonis un arī es ieradāmies pie jūras ar domām par pagātni un vienlaikus ar priekšnojautu par gaisu nākotni,” savu un stāsta varonu ceļojumu salīdzina autore.

Viņas sapnis būtu Baltijas jūru redzēt vēl no citām perspektīvām. Rakstniecei šķiet, ka tā vilina radošus cilvēkus un pie tās cilvēki atbrauc tāpēc, lai gremdētos atmiņās. Viņi atved līdzī atmiņu bagāžu un, iespējams, atdod jūrai to, ko tālāk vest vairs negribas. Jūrai var atdot lieko, zinot, ka tas no jauna vairs neuzdīgs un tiks aizskalots projām.

Ventspilī viņa diezgan bieži aizejot uz jūrmalu. Patīkot to redzēt gan no rītiem, gan vakaros. Tās esot ļoti atšķirīgas izjūtas. Rīts ir kā sākums, kad viss moscas jaunai dzīvei, bet vakaros līdz ar daudzajiem saulrieta krāsū toņiem varot izdzīvot tās izjūtas, kad kaut kas beidzas.

BALSS ATGŪŠANA

Grāmata *Skrien, Eiridike!* iznākusi šogad, tātad rakstniece balsi ir atguvusi. Kā tas notika? Autore stāsta, ka lūzuma punkts bijusi kāda diena pagājušā gada martā, kad uz Ļvivas dzelzceļa staci-

ju vedusi draudzenes mamma, kura vēlējusies doties pie meitas uz Čehiju. Stacijā redzētais bijis pamatīgs emocionāls satricinājums. ļoti daudz izmisušu cilvēku – vieni raud, cītem ir slikti, vēl citi pārguruši, jo visu ceļu vilcienā stāvējuši kājās. Šajā burzmā Roksolana dzirdējusi dialogu pie biļešu kases. Jauna meitene piesteigusies un prāsījusi biļetes, nosaucot vairākas vietas, uz kurām varētu doties. Viņai atbildēts, ka biļešu vairs nav: visas izpārdotas, varbūt būs rīt, parīt. Tad meitene sacījusi, lai iedod vienalga, kādu. Kad kasie-re pārjautājusi, uz kurieni, viņa atbildējusi apmēram tā: „Es nezinu, kur. Uz turieni, uz kurieni biļeti var nopirkt...”

Pēc piedzīvotā Roksolana uzrakstījusi stāstu *Viena stacijā*. Viņas balss atdzīvojusies – autore atradusi jaunu jēgu. „Sapratu, ka nedrīkst tikai raudāt, žēlot sevi, baidīties par tuviniekiem. Ir jāraksta, jāfiksē cilvēku dzīve te-pat līdzās,” saka rakstniece. Viņa pieraksta un uzklauša dzīvesstā-tus no sievietēm, kurām ir kara cirstas traumas, un veido par to dokumentālas publikācijas, tāpat šo pieredzi transformē prozas darbos, sieviešu traumatiskos pārīzīvojumus pēta mākslas tek-stos, aktualizē jautājumus, kas saistīti ar karu, traumām, migrāciju, bēglīem, tāpat robežu prob-lēmu analizē literatūrā un māks-lā. Šī tēma stāstu krājumā kļuvusi par vienu no galvenajām.

Stāsts *Kaleidoskops*, kam pamatā ir kādas ukrainietes kara laikā gūtā trauma – izvarošana, Polijā ieguvis 2. vietu konkur-sā, ko saistībā ar karu Ukrainā organizējis Literatūras institūts.

Konkursā varēts iesniegt gan dokumentālus stāstus, gan dail-literatūru. „Tā mērķis bija gan fiksēt reālu cilvēku traumatisko pieredzi, gan parādīt, ka arī lite-ratūrā šīs tēmas atsedz,” skaidro rakstniece. Viņa ir pateicīga, ka organizatori plāno šos darbus publicēt izdevumā poļu valodā.

Roksolana turpina uzklau-sīt ukrainu sieviešu stāstus par bēgšanu no kara, par sāpīgo pieredzi. Arī būdama Ventspilī, viņa runāja ar ukrainietēm, kurias pagaidu patvērumu radušas šeit. Rakstniece turpina to fiksēt un uzklaušīt, lai pēc tam šiem stāstiem piešķirtu balsi, ietērpu vārdos un dalītos ar lasītājiem. Cerot, ka pasaule sadzīdēs.

Publikāciju atbalsta *Nordic Culture Point*.

Līga Gabrāne
Roksolanas Žarkovas
feisbuka profila un
autores foto

ROKSOLANA ŽARKOVA

- Ukrainu rakstniece, eseiste, literatūrkritiķe, filoloģijas zinātņu kandidāte.
- Feministe, sieviešu rakstniecības pētniece.
- Absolvējusi Ivana Franko Ļvivas Nacionālās universitātes Filoloģijas fakultāti.
- Daudzu Ukrainas un starptautisku literāro un mākslas konkursu dalībniecību, fināliste un uzvarētāja. Vairāku literāru balvu ieguvēja.
- Dzejas krājumu *Klausieties jūrā: tikai ticiet sev* (2015), *Rokas-vārdi* (2017), *Visi mani putni* (2019), stāstu un romānu autore. Debijas romāns *Nuļ cilīh, nuļ desjatīh* (2021) uzvarēja Hrihora Tjtunjūka vārdā nosauktajā Ukrainas literāro darbu konkursā un iekļuva Ukrainā izdoto labāko grāmatu sarakstā 2021. gadā (pēc Ukrainas PEN kluba datiem).
- Pateicoties Ziemeļvalstu Ministru Padomei, R.Žarkova maijā uzturējās Starptautiskajā Rakstnieku un tulkotāju mājā Ventspilī.

Viršiem prieks dejot un būt kopā

Skrundas senioru deju kolektīvs *Virši* šoruden svinēs 20. jubileju. Tā pastāvēšanas laikā bijuši vairāki vadītāji, bet gadus piecus to vada kultūras nama direktore Dita Nuņēvica. Dalībnieki ar nepacietību gaida 2. jūlijā, kad brauks uz lielo notikumu – Dziesmu un deju svētkiem Rīgā. Izbraukšana paredzēta agri svētdienas rītā, jo jāpagūst uz gājienu, kas galvaspilsētā sāksies 10.00.

20 GADOS ČETRI VADĪTĀJI

Deju kolektīva izveide saistīta ar to laiku, kad nodibināts senioru klubīņš *Skrundas ceriņi*. Tā vadītāja bijusi skolotāja Irēna Jeromanova, viņa rosinājusi piedalīties sabiedrības dzīvē un arī dibināt koru un deju kopu. Tā tapis gan senioru koris *Novakars* (tagad *Skrunda*), gan deju kolektīvs *Virši*. Šis nosaukums dots kā asociācija ar rudeni, kas cilvēka mūžā iezīmē tos gadus, kad vairs neesi tik jauns un plaukstošs kā pavasarī un vasarā. 20 gados bijuši četri vadītāji: Egils Augstmanis, Austra Osvalde, Agris Sīlis un D.Nuņēvica.

Dejotāja Dzidra Vjaksa *Viršos* ir no pirmsākumiem. „10. oktobrī būs 20. jubileja. Kad sāku dejot, biju viena no jaunākajām, bet tagad esmu vecākā. Kad kolektīvs nodibinājās, bija tikai četri dejotāju pāri, tāpēc lielos pasākumos nevarējām piedalīties. Taču piestrādājām pie tā, lai dejotāju tomēr būtu vairāk,” stāsta Dz.Vjaksa. Senioru kolektīvam vienmēr jārēķinās, ka dalībniekiem var būt tādas veselības problēmas, kuru dēļ dejōšanu var nākties pārtraukt. Sapulcēt vajadzīgo skaitu palīdz tas, ka dalībnieki brauc arī no tuvējās apkārtnes. Īpaši liels atspāids ir Nigrandes pagasta Kalnu dejotāji. Tagad Skrundas *Viršiem* pievienojusies jau trīs pāri no Kalniem nepilnu 30 kilometru attālumā. Kalnos arī ir savs kolektīvs, taču tajā dejotāju par maz, lai varētu piedalīties Dziesmu svētkos.

Ausma Ozola-Rolava dejo pārī ar vīru Aivaru Rolavu, viņi no Kalniem brauc septīto gadu, un kopā ar *Viršiem* šie būs otrie Dziesmu svētki. Ausma stāsta: „Mums ar vīru patīk dejot, patīk būt kopā ar citiem, sadancot. *Virši* ir tāds kolektīvs, kurā mums patīk būt un deju prieku izjust arī kopā ar citiem kolektīviem. Man palaimējies, ka arī vīram patīk dejot, līdz ar to tas ir mūsu ģimenes hobījs.” Ausma kopā ar Gunitu Strodi pilda kolektīva prezidenta pienākumus: pirmā organizē to, kas attiecas uz Kalnu dejotājiem, otra atbildīga par skrundeniekim.

Gunita un Vilnis Strodi *Viršos* ir 13. gadu. Stāsta Gunita: „Sākumā dejošana bija mans valasprieks, taču pierunāju arī vīru. Tagad viņš tajā piedalās un ir priecīgs, ka mēs dejojam.”

CEĻ NEBJA VIEGLS

„Viegli nebija. Trūka dejotāju. Pēc kovida atkal saaicināt kopā un dejot bija liels izaicinājums. Tomēr sarosījāmies un to izda-

Skrundas senioru deju kolektīvs *Virši*: dalībnieces Arta Strazdiņa, Laima Kukule, Aina Skrīvere, Dzidra Vjaksa, Santa Lauriņa, Ausma Ozola-Rolava, vadītāja Dita Nuņēvica, Gunita Strode, Ilvija Gredzena un Ieva Ķēde; dejotāji Jurģis Zālītis, Jānis Kukulis, Imants Tuleiko, Imants Ķēde, Valdis Lauriņš, Aivars Rolavs, Vilnis Strods, Jānis Gredzens un Ādolfs Gašpūris.

rījām,” saka kolektīva vadītāja D.Nuņēvica. Dz.Vjaksa skaidro:

„Senioriem repertuārs nav plašs, taču pirms Deju svētku skates mēģinājumi notika ļoti bieži – trīs reizes nedēļā. Ieguvām otro pakāpi – varbūt tas nav izcisls saņiegums, bet esam priecīgi, ka varēsim Dziesmu svētkos piedalīties. Dejosim trīs dejas: *Rotā, Saulīt, rietēdama, Es redzēju visu jūru un Svinīgais solis*.” G.Strode atzīst: „Diezgan grūts mums bija ceļš uz Dziesmu svētkiem, lai nokomplektētu astoņus pārus, kas ir nepieciešamais skaits, lai varētu piedalīties, taču mums izdevās. Skati esam izturējuši un ļoti, ļoti priecīgi.”

ATSKAITES PUNKTS

Rīgā *Virši* piedalīsies deju lieluzvedumā *Mūžīgais dzinējs* 8. jūlijā Daugavas stadionā, stāsta D.Nuņēvica. Uzvedums, kurā būs vairāk nekā 15 tūkstošu dejotāju no visas valsts, iecerēts kā veltījums izziņas kārei un mūžīgiem izaugsmes meklējumiem, dejās un stāstos atainojot dažādu laiku Latvijas apceļotāju pieredzēto, sajusto un secināto. Lieluzvedumā iekļautas 33 dejas, no tām 13 ir godalgotas jaunrades

dejas un septīnas – no skatuviskās dejas zelta fonda.

D.Nuņēvicai šie būs pirmie Dziesmu svētki kopā *Viršiem*, taču pašai sestie, jo kopš skolas laikiem Dita gan korī dziedājusi, gan jauniešu kolektīvā dejousi, pēc tam to arī vadījusi. „Manuprāt, Dziesmu svētki kolektīvu darbībai ir labs atskaites punkts. Ir lieli svētki, uz kuriem visi kopā gatavo repertuāru, ir kopības izjūta. Patriotisms, latviskums, kas ikdienā pieklibo, šādos svētkos izpaužas visos simt procentos.

„Dziesmu svētki – tas ir piedzīvojums, prieks, asaras, lepnumi.

Pilnīgi viss! To sajūtu neviens nevar atņemt, tāpēc es tur dodos.

Tad sajūtam piederību savai valstij, kultūrai. Manuprāt, tas ir svarīgākais,” par svētku nozīmi saka kolektīva vadītāja.

Dz.Vjaksa tautas dejas dejokopš jaunības, kad mācījusies Rudbāržu vidusskolā: „Man šie būs kādi sestie Dziesmu svētki,

bet ar *Viršiem*, ja nemaldos, ceturtie. Kad sešus gadus dzīvoju Valmierā, arī tur dejotu, un mēs braucām uz Dziesmu svētkiem. Man ļoti patīk atmosfēra, kāda valda Rīgā. Jaunībā mums bija jāņem līdzī ļoti daudz tērpju: trīs latviešu, tad vēl igauņu, krievu, lietuviešu. Tagad ir daudz vienkāršāk – mums kā senioru kolektīvam ir viens Skrundas tautastērps, un ar to uzstājamies. Taču tērpju ir jauni un skaisti.”

Virši dejos Skrundas tērpos, taču padomāts arī par to, lai visi būtu atpazīstami un vienoti izskatītos mēģinājumos, proti, būs sporta tērpju, uz kuriem rakstīts kolektīva nosaukums.

DEJO VISA ĢIMENE

Dz.Vjaksa Dziesmu svētkos satiks savus bērnus un mazbērnus, kuri Skrundā nedzīvo, bet pārstāvēs citus deju kolektīvus: „Man dejo visa ģimene.” Iecerēts saukties un kopānofotografēties. Runājot par deju lieluzvedumu, Dzidrai šķiet apbrīnojami, kā organizatoriem un kolektīvu vadītājiem izdodas panākt to, lai daudzās tūkstoši saskanīgi un skaisti izdejo krāšņo programmu.

A.Ozola-Rolava atzīst: „Dzies-

mu svētki, protams, ir brīnišķīgi. Tā ir kulminācija sirdspriekam piecu gadu garumā.” G.Strode saka: „Dziesmu svētki – tas ir piedzīvojums, prieks, asaras, lepnumi. Pilnīgi viss! To sajūtu neviens nevar atņemt, tāpēc es tur dodos. Es nevaru tikai skatīties, kā dejo citi, man gribas būt uz skatuvēs. Tā jau saka: ja tu sēdi zālē un, skatoties koncertu, jūti, ka gribas tur būt pašam, tad jāiet un jādejo.”

Paredzēts arī brīvais laiks – būs iespēja apmeklēt citus svētku pasākumus. „Dzīvosim tur draudzīgi un jautri, un par gulēšanu nav ko īpaši domāt. Taču tas ir ļoti jauki,” saka Dzidra.

No Skrundas 2. jūlijā uz Dziesmu svētkiem dosies trīs kolektīvi: senioru deju kolektīvs *Virši*, senioru koris *Skrunda* un sieviešu koris *Sonante*. Kopā ar tiem brauks arī Rudbāržu folkloras kopa *Kamenīte*, kas ir agrākā Skrundas novada kolektīvs, stāsta D.Nuņēvica. Vēl līdz tam 23. jūnijā *Virši* dejos Jāņos Skrundā, savukārt pēc Dziesmu svētkiem gatavosies 20. jubilejai.

**Līga Gabrāne
Lailas Liepiņas foto**

PASAULĒ

Kas tā par vietu? 21. kārtā

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Dažkārt to dēvē par pasaules opālu galvaspilsētu, jo tajā iegūst daudz dārgakmeņu. Pilsēta slavena ar mājvietām zem zemes, bāriem, baznīcām, ko angļi sauc *dugout* (*zemnīca*), kas šādi uzbūvētas svelmainā karstuma dēļ – vidējā temperatūra svārsts no 36°C dienā līdz 20°C naktī. Janvāris ir gada karstākais mēnesis, un dienā temperatūra bieži sasniedz 42°C. Kalna nogāzē augste ir tik stabila, lai telpās varētu izveidot milzīgus griestu laidumus. Dažas savrupmājas ir pat 450 m² zem zemes. Domājams, ka pilsētas nosaukums cēlies no aborigēnu vārda *kupa-piti*, kas nozīmē *baltmataina bedre*. 2016. gada tautas skaitīšanā te bija 1762 iedzīvotāji. Pilsēta dibināta tikai pēc 1915. gada, kad Vils Hacsons atklāja pirmo opālu. Apkārtnei ir daudz savvaļas dzīvnieku, piemēram, ķenguri, valabiji, emu, smilšu goanas, ķirzakas un dažas čūsku sugas.

Atbildi gaidām līdz 15. jūnijam 11.00 e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

20. kārtas atbilde: Menas sala, Apvienotās Karalistes krona īpašums.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Vineta Kondranicka, Gunta Grundmane, Velta Višnevskā, Gunta Folkmāne, Daina Gerente, Inese Midrijāne, Ingars Neimanis, Indra Grandava, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals Cikāde.

ERUDĪTS

Atbildi meklējet kādā no Kurzemnieka numuriem un līdz 15. jūnija 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Kur notiks Permakultūras meža festivāls?

Atbilde: gada sākumā Kuldīgas novadā reģistrētas 16 ģimenes ārstu prakses.

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višnevskā, Ausma Kreidere, Daina Gerente, Gunta Folkmāne, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

Konkursu atbalsta veikals Pindzele.

IEVĒRĪBAI! Konkursu uzvarētāji tiek noteikti reizi ceturksnī.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas novadā.

KULDĪGAS NOVADA MUZEJS KNM

Atbildi līdz 15. jūnija 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

20. jautājuma atbilde: Pelču pils.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višnevskā, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Valdis Dadzis, Gunta Folkmāne, Jānis Laizāns, Maija Vilūma.

ATRODI TEIKUMU!

Meklējet pilno teikumu Kurzemniekā un atbildes līdz 15. jūnija 11.00 sūtiet e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

6. jūnija laikrakstā: „Cilvēki pārmaiņas nemīl...”

Atbilde: „Esakām izsaukt arboristu vai nogaidīt, jo briesmas nedraud, – varbūt (kakis) nokāps.”

Pareizi atbildējuši: Indra Grandava, Gunta Grundmane, Velta Višnevskā, Ausma Kreidere, Gunta Folkmāne, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Rasma Stepe.

MANS DĀRZS

Vaļasprieks visai dzīvei

Zane Lase strādā Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā par angļu valodas un tūrisma moduļu skolotāju. Audzēkņi visi kā viens par skolotāju Zani varētu teikt, ka viņa ir izpalīdzīga, draudzīga un apbrīnojamīgi čakla. Ar aizrautību arī kopj savu dārzu īvandes pagastā.

SMUKUMDĀRZS UN ĒDAMDĀRZS

„Savu tagadējo dārzu kopju jau gadus septiņus. Bet kāds dārzs man ir bijis vienmēr. Esmu audzējusi, piemēram, zemenes. Kad dzīvoju Kuldīgā, arī tad bija dārzs – audzēju dārzenus, ogas, puķes. Man ir smukumdārzs un ēdamdārzs. Smukumdārzā audzēju pamatā ziemcietes. Ir hostas, peonijas, flokši, astilbes, īrisi, lilijas – nu, tādas īstas latviešu pamatvērtības, bet pa vidu arī kas modīgāks. Kolekcija iznāk paliela: perovskijas, rodžersijas, pulkstenītes, sirdspuķes, eiforbija, ligulārija un citas. Pavasarī priecē sīpolpuķes, kad cita nekā vēl nav. Ir arī dekoratīvie krūmi apjomam un formām: hortenzijas, klinšrožītes, spirejas, deicija, arī magnolijas. Koki saglabāti vecie, taču jaunie pamazām aug un pēc gadiem priecēs. Dārzs ir ļoti jauns un pilnbriedu vēl gaida, taču sava skaistums tajā atrodams katrā laikā. Stādi tiek iegādāti audzētavās, tirdziņos, taču daudzi iemainīti vai atdāvināti no citiem dārzu mīlotājiem. Man tur atrodas arī galds, uz kura patīk brīvdienās ēst pusdienas un izbaudīt skaisto dabu.”

Savukārt ēdamdārzā audzēju lauka tomātus, burkānus, kāpostus, bietes, gurķus, dažādas ogas, kas ļoti jāsargā no briesmīgajām salnām. Šogad tās dārzu nesaudezēja. Pa skuju tāku aizgāja cukīni, sviesta pupiņas un rodžersijas. Neko darīt – vēl visu var paspēt iesēt vai iestādīt no jauna.”

ATPŪTA NO SKOLAS

„Dārza kopšanu es nesauktu par darbu, drīzāk par atrāšanos brīvā dabā. Tā ir atpūta no skolas darba. Man ļoti

„Man dārzs ir kā atpūta no skolas darba,” saka Kuldīgas tehniku skolotāja Zane Lase.

RECEPTE

Asais tomātu džems (mērcē)

Sastāvdaļas: 400 g paprikas, 800 g tomātu, 3–4 čili pipari (kāda sēkla arī), 6–8 kiploku daivas, 50 ml (1/4 glāzes) 9% etīka, 300 g ievārījuma cukura, 2 tējk. oregano (raudenes), 2 tējk. sāls.

Tomātus bez mizas sagriež, liek katlā, pievieno sasmalcinātu čili un kiplokus, sagrieztu papriku, sāli un oregano. Vārā 40 min., pa reizei apmaisa. Beigās pievērku un vēl pavārā 7 min., pielej etīki. No trim porcijām iznāk trīs litri.

patīk, ka puķes atšķirībā no cilvēkiem pretī nerunā: paliek vietās, kur iestādītas, un neko slīktu nedara, ir paklausīgas.” Viss, kas saaudzēts ēdamdārzā, tiek konservēts vai nonāk saldētavā. Visgādākais esot asais tomātu džems – der visam, un to var ēst karotēm cauru gadu.

NEPARASTS ATGADĪJUMS

„Pagājušajā gadā tieši zemeņu dobītē piedzima mazs zaķitīs. No sākuma bija pūkās satinies, kā māte to iepakojis. Tā, lēnām augot, tur dzīvoja visu vasaru un, rudenim nākot, pārvācās uz mežu.”

Uģis Knops (Jauno žurnālistu skola)
Zanes Lases arhīva foto

PĀRDOD

Vieglās automašīnas **PIEKABI**. Tālr. 26995383.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**. Ilgi deg, mazs pēnu atlikums, 260,96 EUR par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus pārdod sazāģētu nomāju **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Pārdod ar piegādi sausu, skaldītu **MALKU**, 3 m garu malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 25607959.

Pašaudzētu **CŪKGĀLU** ar piegādi. Tālr. 29580000.

Muižkalna saimniecība piedāvā **CŪKGĀLU**: puscūka 4,70, ceturtdaļa (aizmugure) 4,90, ceturtdaļa (priekša) 5,10. Varam arī sadalīt. Piegāde bez maksas. Andrejs. Tālr. 20006664.

SMILTI, GRANTI, šķembu maišījumus ar piegādi. Tel. 28443377, 29442809.

MELNZEMI, TRŪDZEMI. Tālr. 29254530.

DĀRZĀ

Arija
Rudlapa,
agronome

No 13. līdz 20. jūnijam

13. jūnijs. Lapu diena. Neliela cerība, ka debesis varbūt apžēlosies un sūtīs lietu; ja ne, tad jāizmanto citi ūdens resursi un jālaista, kā var. Var iesēt no jauna salātus, dilles un citus zaļumaugus. Varbūt arī zāli, zaļbarības un zaļmēslojuma augus. Skābenēm, rabarberiem, maurlokiem apgrīz ziednešus un vecās lapas. No konteinekiem stāda dobēs hostas, dekoratīvās stiebrzāles un citus krāšnumaugus ar izteiksmīgu lapojumu. Kārtīgi jāsalaista gan pirms, gan pēc stādīšanas.

14., 15. jūnijs. Augļu dienas. Vajadzētu lasīt zemenes un sākt veidot ziemas krājumus. Taču šogad pavasaris tāds gauss un auksts, tāpēc ogas laikam būs tikai retajam dārzkopim. Pēdējais laiks vākt rabarberu

PĒRK

Vietējais mežsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzes, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tālr. 25731315.

Pērk izcirstus **MEŽUS** (3000 EUR/ha), jaunaudzes, zemi. Tālr. 28282021.

Pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS**, cena: 1500–10000 EUR/ha. Tālr. 26360308.

Pēru mežu, lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 29386009.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

SIA A/B/lepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

VAJADŽĪGI

SIA Rietumu būvvadība (reģ. nr. 41203068543) piedāvā darbu **APMETĒJIEM** kaļķa apmetuma fasādes remontā un apdares darbos. Vienošanās samaksa par gabaldarbu vai mēnešalgu (8,00 EUR/h). Tālr. 29593096.

SIA Skrunda (46103000821) aicina darbā **ZIVKOPI** ar traktorista tiesībām. Samaksa: no 780 EUR. Tālr. 27498422, 29991848.

Viss par reklāmu Kurzemniekā!
Tālrunis 63324881.

kātus un pārvērst tos sukādēs un citos našķos. Veidošanu noteikti prasa tomāti un gurķi siltumnīcās. Ja pavasarī augļu kokiem veidots vainags un tie sadzinuši daudz lieku dzinumu, tad tie, kas par daudz, jāizlauž, kamēr vēl jauni un mīksti. Ja visi ķirbju, arbūzu, gurķu un pupiņu dēsti vēl nav atradusi vietu dārzā vai arī jāaizpilda tukšums, kas radies pēc niknājām salnām, tad šīs ir piemērotas dienas tos izstādīt. Jāplauj zāle ziemas lopbarībai.

16., 17. jūnijs. Sakņu dienas. Jūnijā vienmēr var atrast, ko ravēt, – šīs dienas ir piemērotas. Vēl var iesēt burkānus rudens ražai, rācenus, turnepšus, kolrābus, lai ir svaigi un nepārauguši, ko pagrauzt vasaras otrajā pusē. Ja kālu dēsti un bietes saaudzētas par biezu, tās izstāda pastāvīgā vietā. Protams, būs dūšīgi jālaista, lai stādījumi izdotos. Varbūt beižot būs lietus. Ja tā, tad sakņaugus var spēciņāt ar slāpekli saturošu mēslojumu. Derēs arī

DAŽĀDI

Visu veidu **PADMU TEHNIKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktorus DT-75, 74, T130, T150, T170; riteņtraktorus T150, T40AM, MTZ80, 82, JUMZ; ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Tālr. 27347347.

Autokapsēta pērk un noraksta **NOLIE-TOTAS AUTOMAŠĪNAS** līdz 3,5 tonnām. Samaksa tūlītēja. Tālr. 27347347.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA Valinda pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvarā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

IEPAZĪŠANĀS

Lauku vīrietis (55 g., 182 cm) vēlas satikt vienkāršu sievieti oficiālām attiecībām. Tālr. 28283708.

MAINA

Maina **JAUNBŪVI** Talsos bez iekšējās apdares pret lauksaimniecības vai meža zemi. Var būt neapstrādāta zeme, izcirtums, jaunaudze vai briestaudze. Platība: 10–20 ha. Tālr. 26129919.

DAŽĀDI

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietū jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kuponu ieškošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

Skalda, **KRĀMĒ MALKU** un veic citus darbus. Tālr. 22373838.

JUMTA SEGUMA REMONTS, koka darbi, jumtu maiņa, fasādes darbi, nodrošinām ar materiāliem. Tālr. 22489517.

Metāla, šķera **JUMTU MAZGĀŠANA**, krāsošana. Tālr. 24874343.

Tīra **AKAS UN URBUMUS**. Tālr. 27448331.

Uzlabosim televīzijas un interneta **SIGNĀLU** vai ierīkosim jaunu, sākot ar 7,99 EUR/mēn. Tālr. 22508818.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS attīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsmu atlikumus, šķeldojamo materiālu.
✉ 25 622 293

Kurzemes apgabaltiesas
zvērināta notāre
ILONA LITINSKA
paziņo, ka
sāk praktizēt Kurzemes
apgabaltiesas teritorijā
Kuldīgā.

Prakses vietas adrese: Liepājas iela 48, Kuldīga, LV-3301, kabinets Nr. 117.
Tālruna numurs:
+371 27041471.
E-pasts:
Ilona.Litinska@LatvijasNotars.lv.

LIDZJUTIBA

Tu tālē nu kā zvaigzne mirdzi,
Lai mana taka gaiša tiek,
Un liekas, ka tāpat kā senāk
Kāds roku man uz pleca liek.
/M.Jansone./
Izsakām līdzjutību Natālijai,
mammu mūžībā pavadot.
Kuldīgas RLC kolektīvs

Tu, mīlo tēt, nu projām aizej klusi
Tai ceļā pēdējā, no kura
nepārnāk.
/V.Grēviņš./

Izsakām visdzīlāko līdzjutību Līgai Zaigai Filipsonei ar ģimeni, tuvu cilvēku zaudējot.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnika 13. grupas audzēknī un audzinātāja

Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tīk dārgas
Sirds ilgi saglabās.
/M.Jansone./

SIA PC Konsultants kolektīva vārdā izsakām visdzīlāko līdzjutību Aldim un Andrim, no tēta un opīša atvadoties.

Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt.
/G.Selga./
Sandriņ, visdzīlākā līdzjutību Tev un tuviniekiem, PĀVELU zaudējot.
Jūsu klasesbiedri

Mūžībā devusies
ALVĪNE FREIMANE
(16.03.1920.–7.06.2023.).
Piederīgie

Pirmdien, 19. jūnijā,
Mārtiņzālē
no 10.00 līdz 13.00 notiks
DONORU DIENA.
Līdzi nemit pasi, donora
apliecību un savu bankas
konta numuru.
Laipni lūdzam!
Tālr. 26045551.

Līdz pirmdienas 11.00 informējet redakciju
par kultūras u.c. pasākumiem. E-pasts: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Mūsējie atkal dziedās finālā

Starp raidījuma *Latvijas sirdsdziesma* finālistiem, kuri noslēguma koncertā sacentīsies Lielvārdē 17. jūnijā, ir arī kuldīdznieks Artis Simpermanis ar dziesmu *Atvasara* un skrundenieks Ainars Bumbieris ar dziesmu *Par to, kas trūkst un nepāriet*.

Abi mūsējie finālā bijuši arī citus gadus. Tiešraide būs 21.05 kanālā LTV1. *Latvijas sirdsdziesmas* 7. sezonas beigās Lielvārdē tiksies 15 skafītāju vairāk iemīlētie mākslinieki, tostarp pagājušā gada uzvarētāja Aija Legzdiņa, Viktors Zemgals, grupas *Klaidonis*, *Zelli*, *Zelta kniede*, *Muiža*, *Dobeles zemessargi*, Ieva Sutugova, Jānis Moisejs, Harijs Joniškāns, Santa Kasparsone u.c.

**KULDĪGAS TEHNOLOGIJU
UN TŪRISMA TEHNIKUMS**

UZŅEMŠANA 2023. gada vasarā
29.05.2023.-18.08.2023.

Pēc 9. klases*		Pēc 12. klases*	
IEGŪSTAMĀ PROFESIJA	Mācību ilgums	IEGŪSTAMĀ PROFESIJA	Mācību ilgums
Automehānikis	4 gadi	SPA speciālists	1,5 gadi
Stila mēbelu modelētājs	4 gadi	Maizes un klasiskās konditorejas rāzōšanas tehnīkis	1,5 gadi
Mēbelu galdniks	4 gadi	Pārtikas produktu rāzōšanas tehnīkis	1,5 gadi
Būvizstrādājumu galdniks	4 gadi	Automehānikis	1,5 gadi
Pavārs	4 gadi	Datorizētu kokapstrādes iekārtu galdniks	1,5 gadi
Konditors	4 gadi	Restaurācijas tehnīkis	2 gadi
Tūrisma pakalpojumu konsultants	4 gadi		
Vjesu uzņemšanas dienesta speciālists	4 gadi		
Viesmīlis	4 gadi		
Loģistikas darbinieks	4 gadi		

*bez vecuma ierobežojuma

JAUNIETI, ESI STUDENTS
Saņem stipendiju atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai

Paralēli profesionālajām mācībām un praksiem jāpēgst vidusskolas mācības optimālajā līmenī ar iespēju apgāt augstāko līmeni!

Dokumentu pieņemšana
Kuldīgā, Liepājas ielā 31
63324082, 25631181
kuldigasttt@inbox.lv

Iespēja pieteikties mācībām elektroniski
www.kuldigastechnikums.lv
līdz 31.07.2023.

Piedalies profesiju konkursos, starptautiskajos projektos, mācību komandējumos, dibini savu mācību uztvērumu, veido savu karjeru

PASĀKUMI**14. jūnija atcerei**

Šogad aprit 82 gadi kopš viena no traģiskākajiem notikušiem Latvijas vēsture, kad 1941. gada naktī no 13. uz 14. jūniju aptuveni 16 000 iedzīvotāju tika izsūtīti uz PSRS soda nometnēm un piespiedu nometināšanas vietām, kur daudzi gāja bojā bada, slimību un necilvēcīga darba dēļ.

Kuldīgas apkaimes iedzīvotājus skāra gan padomju, gan nacistu okupācijas režīma represijas. No Kuldīgas aprīņķa aizvesti 623 cilvēki. Lai gan visu izsūtīto liktenis nav noskaidrots, no zināmajiem lielākā daļa nometināta Sibīrijā, dažādos Krasnojarskas apgabala rajonos. Aizvesto vidū bija abu dzimumu un visdažādāk vecuma ļaudis: gan tikai pāris gadu veci bērni kopā ar vecākiem, gan cilvēki, kuriem ir vairāk nekā 70 gadu.

Pasākumi Komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā:

Kuldīgā pie akmens Pētera ielā 11.00, Skrundā pie memoriālā vagona 14.00, Alsungas piemiņas vietā 12.00. Rendas piemiņas vietā 14.00, Laidos un Rudbāržos pie represēto pieminekļa visu dienu var nolikt ziedus.

Apkopojuši **Laura Birze**

KAPUSVĒTKI**Katoļu draudzēs**

- 17.VI 13.00 Gudeniekos, Dūres kapos, 14.30 Alsungā, Irbes kapos.
- 24.VI Alsungā: 14.30 Kukšu, 15.30 Lipšņu kapos.
- 1.VII Alsungā: 13.00 Blintenes, 14.30 Ērču kapos.
- 17.00 Kuldīgas Annas kapos.
- 8.VII Gudeniekos: 13.00 Ūdrus, 14.30 Naglas, 15.30 Ruņģu kapos. 17.00 Kuldīgas Kalna kapos.
- 15.VII Alsungā: 13.00 Lapu, 14.30 Bāliņu kapos.
- 22.VII Alsungā: 13.00 Lāču, 14.30 Pantu kapos.
- 17.00 Kuldīgas Meža kapos.
- 29.VII 13.00 Alsungā, Kalnbirzes kapos.
- 5.VIII Gudeniekos: 13.00 Kumsteru, 14.30 Struijas kapos.
- 12.VIII 11.00 Jūrkalnes kapos (sākas ar misi baznīcā).
- 19.VIII 13.00 Gudeniekos: 13.00 Adzes, 14.30 Baltkalnu kapos.

Peoniju svētkiem desmitā gadskārta

„Interese ir nemainīgi liela – desmit gadus, kopš Peoniju svētki notiek, tā tiešām nemazinās,” secina Pelču pagasta Ziedoņu īpašniece Dagnija Voika. Interesenti varēja apskatīt peoniju kolekciju, kurā ir vairāk nekā 400 šķirņu. Apmeklētājiem dārzs bija atvērts 10. un 11. jūnijā, bet svētki turpināsies arī 17. un 18. jūnijā.

Stādaudzētavas saimniece stāsta: „Šogad ir jubileja. Esam atvēruši dārzu apskatei un ļaujam priečāties arī pārējiem. Tāpat kā citus gadus ir stādu tirdziņš, kafejnīca, padomāts arī par bērniem – ir zīmējumu konkurss. Kovida laikos tāpat svētki notika un cilvēki nāca, jo arā drīkstēja pulcēties.

Mana kolekcija savākta 16 gadu laikā – te ir apmēram 400 šķirņu, kā arī 20 krūmpeoniju veidu. Ir aizsākts darbs pie selekcijas – ļoti lepojos, ka zied arī manas šķirnes. Mēģinu atlasīt perspektīvākos hibrīdus, lai šķirni reģistrētu, kā arī savam vārdam kolekcionāre pievienotu vārdu selekcionāre.

Ļoti bažīgi skatījos uz aukstajām naktīm, un dažas peonijas diemžēl ir cietušas. Ir apsaluši pumpuri, jo, strauji augot, tie ir vārīgi un mīksti. Bet peonijas nav apsalušas tik ļoti, lai par to pārdzīvotu. Peonijas ir tāda puķu grupa, kurai saknes ir ļoti dziļas, tāpēc sausums tās diži neietekmē. Tās ar saknēm piekļūst ūdenim dziļi zemē. Šī kultūra ir īpaša ar to, ka ilgi spēj augt vienā vietā, – tas cilvēkus interesē.

Iesācējiem iesaku vispirms atrast labu, sauļainu vietu, kā arī izvēlēties tādu šķirni, kas pašiem patīk. Tad jākonsultējas ar tiem, kuri ar to nodarbojas ikdienā, nevis ar peoniju pārpircējiem, jo tiem jau tas tikai bizness. Pie manis var iegriezties – laipni atbildēšu, jo visi peoniju draugi ir arī mani draugi.”

„Esmu no Saldus novada – feisbukā redzēju reklāmu, gribējām skaistās puķes apskatīt. Tālu nav jābrauc. Mamma ir puķu milotāja, arī man aug peonijas. Atvedu viņu šeit, lai papriecājas,” stāsta Līga Sipola un ziedos fotografē dēlu Jurģi.

Karīna Seržante un Mārtiņš Renebušs no Rīgas: „Delfos izlašījām rakstu un nolēmām atbraukt apskatīt. Paši peonijas neaudzējam, bet viramātē audzē. Pāris stādu jau izvēlējāmies – te izvēle ir ļoti liela.”

Jēkaba Aleksandra Krūmiņa teksts un foto